ՆՈՒՄԵՐՈ 1654 — 1883 ՓԵՏՐՎԱՐԻ 17 ԲԵՆԹՇԵՆԹԻ — ԱՌՕՐԵՆՃԸ ՍԼՆԷ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԻՎՍՏՍԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸԱԹԼԱՐԸ

Մէջմիսիէ 20 դրուշան

ՍՈՒԱՄՊՈՒԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 դրուշ
Ալթը այլըք . . . . . 99 »
Իկի այլըք . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ

Ցարտա իւէ իրսալ օլունաճաղլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 դրուշ
Ալթը այլըք . . . . . 140 »

30 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ամսեան սահիֆէյէ . . . 8 դրուշ
4 ամսեանա սահիֆէյէ . . . . 2 »

ԻՒԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուրմուրը սարրաֆիյէյէ այնա իլանաթ.
2 վէ 3 ամսեանա սահիֆէյէրէ . . . 6 դրուշ
4 ամսեանա սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զիրատէ միւտատէթ իչիւն իլանաթա այրը բատարիլըր օլուր։

Մէվսիմը նէֆիսլա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրմ օլունմայան էվրաղ իտատէ օլունմայաճագ տիր։

30 ԲԱՐԱ

Իսթանբուլանէ, հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մատբասը, Սիրամոլնա Պապը Ալի ֆաատէսինտէ նուսխէսը 20 Մարտիրի Կոզէթա Տէրրան Ճիվէյէկանա միւրաճաաթ օլունաճաղը դիպի, թանէյէ տիր։ — Կազէթանին ուսուլը իսարտ վէ թատրիրիյէսինէ այնա քեֆիֆէյի մէվգուատ էսասլարը տանէ նամանա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԿԻՒՆԷԼԻՐԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ֆրանսա սեֆիրի Մարքի տը Նօայլ ճէնապէլերի՝ ճէպէլը Լիսլանա միւթեսարրիֆը Բիւամէմ բաշա հազրէթլէրինէ եէրինէ պիր խալէֆ թայինի հագդընտա հալա էֆքարը մարիւմէսինտէ սապիթգատէմ տիր։ Կէօրիւնիւրտէ Ֆրանսզ հիւքիւմէթինին պու պապատէքի իստատաը շու տըր քի, Ֆրանգօ բաշատէ Նասրի պէյ վագթլայա Պապը Ալի թարաֆընտան ճէպէլը Լիսլանա միւթեսարրիֆլըղը Իչիւն թէքլիֆ իտիլմիշ օլմապա, թէքլիֆը մէզքուր ելան շայանը հիւսնի գապուլ տըր։

Ֆրանգօ բաշա իլէ Մարքոնի բաբաղարը միյանընտա հիւսնիւ միւնասէպաթ մէվճուտ օլուպ, պէտյէ պիր իթիֆաֆը Ֆրանսզ գօնսօլօսլարը տա օ վագթ թագտիր ու թասվիպ իթմիշ օլտուգլարընտան, չիմտի Ֆրանսզ հիւքիւմէթի էօյլէ պիր միւհթէրէմ զաթը մախտումը Նասրի պէյի մէզքուր միւթեսարրիֆլըղա գապուլ իստէպիլիր օլտըղընը Լոնտրա եազըյոր։

Տիկէր թարաֆտան պու կիւնքի Վ-էրը պէյանընա կէօրէ, իշպու մէսէլէ հագդընտա էյան հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ սիֆէրան էճնէպիյէ արասընտա միւզաքէրէ ճերյան իտուպ, պու պապատէ անգարիպ իթթիֆագը էֆքեար հասըլ օլմասը մէմմուլ օլտըղընտան, սիֆէրանըն կէլէճէք իլք իթթիմաճընտա վէ եախոտ անտէն սանդրաքինէ իչէ պիր գարար վերիլմէսի մէհսուլ իմիշ։

Պունդանա պէրապէր Մ-ոնսիէ կազէթասը՝ մէսէլէի մէզքուր հագդընտա չիմտիյէ գատար հիչ պիր իթթիմար սիֆէրա վուգու պուլմամըշը կկալ, պունդան պէօրէ տէ վուգու պուլմասը միհթէմիլ օլմամըշը, վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին, Բիւսթէմ բաշա հազրէթլէրինին թէմմտիրը միւտատէթը մէմուրիյէթինէ տաիր ասլա միղաքէրէյէ կէրիշմէյէճէկինի, մէ օ հիւքիւմէթին պու րէտտինտէ սէպէպ 1881տէ Բիւսթէմ բաշանըն մագամը մէմուրիյէթինտէ պագասը միմքին օլմամըշընը Պապը Ալիյէ իսպաթ իթթիկինի, վէ Պապը Ալինին տախի պունդա գանի օլմըշընը պէյան իթթիքատ տիր։

Պիզ իսէ ալտըրմըզ մալիւմաթա կէօրէ մուէլլիֆնուն չունը պէյան իտէրիզ քի, ճէպէլը Լիսլանա մէսէլէսի սէպէպսիզէ Պապը Ալի վէ Ֆրանսա սէֆարէթի արասընտա հիչ պիր պիրուտէթ հասըլ օլմայըպ, պիլքա սէֆիր Մարքիտը Նօայլ ճէնապէլերի պու քէրրէտ Պապը Ալիյէ պիր նօթա իրսալ իտէրէք, տէվլէթը Օսմանլիյէ իլէ Ֆրանսա տէվլէթի արասընտա էյան մէվճուտ օլան թիճարէթ ահոնամէտլերինտէ իճրասընը Պապը Ալինին արզու իթթիկի պապը թաստիպաթ խուսուսընտա Ֆրանսանըն միզաքէրէյէ կէրէքմէկէ հազրը օլտուգունու թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

Մէզքուր նօթատա Մարքիտը Նօայլ ճէնապէլերի՝ միւնազրատ օլան մուահէտտէ վէ մէրի իլէ իճրա թութուլմուշ օլան թարիֆատա, հէր իքի թարաֆը՝ լիզումմ կէօրտիկի թատիրլաթը, թարիխը ինիգատան 14ինճի վէ եախոտ 27ինճի սէնէսինտէ թէքլիֆ իթմէսինտէ տաիր օլան պէհտին ահքեամընա մուվաֆֆագ օլարագ միւնասիպ կէօրիւլէն թատիրլաթը միւզաքէրէսինէ հազրը օլտուգունու պէյան էյլէմիշ տիր։

Ահոնամէտին թարիխը ագտընդն 21ինճի սէնէսի խիթամը՝ հուլալ իտէճէք մարտ 1/13ինճի կիւնինէ թէտատիֆ իտէճէկինտէն, վէ հալ պու քի եէվմը մէզքուրէ գատար միւզաքէրաթընը խիթամը գապէլ օլամատըղընտան, պիր իթիրաֆը էֆքեար հուսուլէ կէլինճէյէ գատար, էսքի թարիխլարը թէնպիհէ օլունմուշ վէ սէրէֆ պիրէրէ ատ ալմամըշ ալը։

—Պէյօղլու Խրիստոֆորընտան էն մէշհուր խրիստոնտան օլուպ, կէչէնտէ Ֆէրիկէյ ռօգարընտա պիր էրքէք իլէ պիր գատրը սիրամ թէհտիտէյլէ ասլան վէ տէբաէսթի իչիւն խանէսի պասըլմագտա մէմուրիյը զապթիյէտէն իքի քիշիյի եարալասան վէ նիհայէթ քէնտիսի տէ մէճրուհէն տերտէսթի իսրէն Գալամաթ Եօկի նամ շախսըն կէչէն կիւն Պէյօղլու ճէզա մահքէմէսինտէ մուհաքէմէսի իճրա օլընարագ, 3 սէնէ քիւրէք ճէզասընա հիւքմ օլունմուշ, վէ տէրտէսթ օլունմըղը սըրատա պալիտա իլէ ժանտարմալարը իւզերինէ հիճում իտէն վալիտէսի տախի 6 այ մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունմուշ տըր։

Մէզքուրմանն պու հիւքմիս պիր մէմնունիյէթ ալամէթի իլէ խթիմա իտուպ, քէմալը խօշնուտէ իլէ մահքէմէսէն չըգմըշլար տըր։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԻ

Զաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ Ահմէտ վէֆիգ բաշա հազրէթլէրինէ մամուլ գալարը միւտատէթտէ ալմագտա օլտըղը այանլըգ մասշը եէրինէ 15,000 դուրուշ մասգուլիյէթ մասշը թասիս պույուրմուշլար տըր։ Իշիտլիկինէ կէօրէ, բաշի միւշարիրլէյի շու էանատտէ թիւրքճէ, Արապճա վէ Ֆարիսի օլարագ պիր լուզէթ քիմապը թէրթիպ ու թէէլիֆլիյէ մէզուլ իմիշ։

—Կէչէն կիւն Գարատէնիզտէ պաթան Բիւկ Ազիզ նամ ինիրլիգ վաբօրընը թէ-ֆիֆէյէթը զարգընը թահգիգ էյլէմէք իւզրէ Տէրսաատէթ ինկիլթէրրա ժէնէրալ գօնսօլօսու Մ. Ֆոսէֆին թահթը ռիյասէթինտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տըր։ Ինկիլիգ սէֆարէթի մայէթ վաբօրընը գօմիսիօնա ազա թաեին օլունմուշ տըր։ Թահգիգաթը մէզքուրէ իքի կիւնտէ խիթամ պուլաճագ տըր։

Բէօսթէնճէ Ֆրանսզ գօնսօլօսխանէսինին թէրճէմանը Մ. Սբիրօ տախի մէզքուր վաբօրընը պաթմասը իլէ պօղուլան եօլճուլար միյանընա պուլունմուշտուր։

—Իշիտլիգինէ կէօրէ, Տիվանը թէմիզ ազալարը՝ մահքէմէի թիճարէթի խսիինաֆ ռէիսի Սուրէնեան Յովհաննէս էֆէնտի հազրէթլէրինէ, վէ խսիինաֆը թիճարէթի ռիյասէթի՝ Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի ռէիսը էվվէլի Մէհմէտ պէյ էֆէնտիյէ թէվճիհ պուլուրմուշ տըր։

—Շէհր Էմանէթի՝ կէչէնտէ խսթալզէլարընտան տօպայը գարայա վուրմուշ օլան քիւչիւք պալըգլարընը թօքանըլըպ սաթըլմասընը մէն իչիւն պէյէտիյէ միւտերիւքլերինէ էմր կէօնտէրմիշ տիր։

—Իտարէյ Մ-ոսսէնին ֆապրիգա ամէլէսինէ պու տէֆա պէշ այլըգ միւթէտախիլ մաաշ իթա իտիլմիշ տիր։

—Խասէքի գատընլար իսաթախանէսի թապիպի Քիրեագօ էֆէնտինին կէնճ օլտըղընա տաիր կէչէնտէ պիր Օսմանլը կազէթասընտա եազըլան պիր ֆիրա՝ Շուրաի-Տէվլէթճէ նազարը տրդգաթը ճէլպ իտուպ, Շուրաի—Տէվլէթճէն վէ Շէհր Լիանէթինէն վէ Մէքթէպը Թըպպիյէսէն իքիշէր զաթատան միւրէքքէպ թէշքիլ գելընան պիր գօմիսիօն մէզքուր խասթախանէյէ կիտէրէք, մատտէի մէզքուրէյի թէտգիգ էյլէյէճէք իմիշ։

—Իշիտլիգինէ կէօրէ, Տէրսաատէթին պիլ ճիմէ խան օտապայրարը Պապը Զապթիէյէ ճէլպ օլընարագ, շիպգէնի վէ մէճհուլ իւլ ահվալ եշխասը խան օտալարընտա պարընտրմամա-ղը տիգգաթա այմիշ, վէշիմնի-քի վիլայաթ վէ սանճագ թէշքիլաթընա մուվաֆֆագ պիր սուրէթ-տէ Ռէշիդ տախի սուրէթը մաթ-լուպէտտէ թային իսրիմէսի իչիւն պէրվէճէշ ատիի պիր գօմիսիօնը ժամանատա թէշքիլ իլէմիշ ատիր։ Մատէթէտա եապիլար իգվիրեան Գրիգորիս « Ազէսան Հարություն « Դիմանքեան Գրիգոր « Մինթանճեան Սիմոն պէյ Մաքսուտեան Յարգիս էֆ. Ազաբէկեան։ Մի-քայէլ » Մամիկոնեան

Պու գօմիսիօնըն միւզաքէրա-թընա խառն ժողովը էրմէնի-ճէ վէ թիւրքճէ դիւանագիրլերի տախի հազրը պուլունանագ-լար տըր։

Պու վիւնասէպէթլէ պէզ տախի շունու պէէան իսէրիզ քի, պիր գայ սէնէ էվվէլ առաջնորդլըգ ԲԻՒՐԷՐԻՆԷ թայինը հուստուրտա տաիր Բաթրիդխանէ-տէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ վէ պու գօմիսիօն թարա-ֆընտան օլ պատատէ պիր բաբօրթ-թօ թանզիմ իսրիմիշ օլաուգունտան, չիմտիքի գօմիսիօն պէրաի սուհուրէթ մէզքիւր բաբօրթ օլու-կէօղ էօնիւնէ ալանագ օլուր իսէ, իսթիֆատտ իտէճէկինտէ իշ-թիսսահ իթմէյիյ։

Ալրապկիր Գաւառ. ժողովը՝ առաջնորդ Ապահունի Գեր. Տ. Եղնիկ Սրբազանու իսթիֆա իթթի-րիւերէք եէրինէ պիր Առաջնորդական Տեղապահ իրսալ իսրիմէսինի Ադդ. Կեդր. Վարչութիւնտան թալէպ իթմիշ օլմապա, խառն Ժողով պու մէսէլէյի տախի միւզաքէրէ իսէրէք, Գեր. Տ. Եղնիկ Սրբազանը մէսէլէսի հէնուզ թէսվիյէբեղյը օլմամըղընը նազարը իթինպա ալմըշ, վէ պու միւհազատա մէպանի բուհանի մումանիլէյհին մէզքիւր առաջնորդլուգտան ինֆիսալի հէնուզ նամինատիպ ուճաղընա գարար վերմիշ վէ պինանէն ալէյհ Ալրապկիր Գաւառ. ժողովընն թալէպինի շիմտիլիք ըէտտա իյէմիշ տիր։

Պաղր բաբաղարրն տավա վէ շահատէթ վէ եէմին իչիւն մահքէմէլերէ ճէրպ օլունմալարը լազմ կէլմիկինտէն պունլարըն իրսալ օլունմասը իչիւն պու կիւնլէրտէ Պապը Ալիտէն Բաթրիգխանէյէ պիր թէզքերէ վիւրուտ իթմիշ օլմաղա, տիւնքի խառն ժողով պու մէսէլէյի տախի թահթը թէզքէքիւրէ այրապ, բէհապիյնին տավա վէ շահատէթ վէ եա եէմինտէն ասլայը մահքէմէլերէ կիտիպ կէմիլերի, սրֆիթը բուհանիկէլերինէ հաղըշմայաճաղը ճիհէթլէ, իմիթիյազթը մէվճուտէյէ թէվֆիգան, ճէլպի լազմ կէլէն բաբաղարրն մուհաքէմէլերի բաթրիգխանէտէ բուլէթ օլունարագ չէհատէթ վէ եա եէմինլերի օրատա արընմասընա միւսատատ պույուրմասը իչին խառն ժողով Պապը Ալիյէ պիր թագրիր եազմայա գարար վերմիշ տիր։

Ամասիա իսարէ վէ սաիր մէճլիսլերի իչիւն ազա թայինինէ մէմուր օլան թէֆրիգ ճէմիյէթինտէ մութասարրիֆ վէ հաքիմլերին մէվճուտ օլտուգլարը կիպի Առաջնորդական Տեղապահ Գեր. Տ. Պօղոս վարդապետին վիրուտինէ գատար Փոխ-Առաջնորդ մագամինտա պիր բաբաղ ինթիխապ իտիլէրէք պունլարն մէզքիւր թէֆրիգ ճէմիյէթինէ իրսալ իտիլմէսինէ տաիր Ամասիա Գաւառ. վարչութիւնընա պա թէլէկրաֆ էմր եազմապա գարար վերմիշ, վէ պու պապատէ Սրբոց վիլայէթինէ տէ մալիմաթ վերմէք իւզրէ բաթրիգխանէ թարաֆընտան պիր թէլէկրաֆ քէշիտ օլունմըշտուր։

Տիւնքի խառն ժողով՝ Մուշ առաջնորդը Ալէքսէճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանն Ս. կարատ Ռէշիդին տախի սուրէթը մաթլուպէտտէ թային իսրիմէսի իչիւն պէրվէճէշ ատիի պիր գօմիսիօնը ժամանատա թէշքիլ իլէմիշ ատիր։ Մատէթէտա եապիլար իգվիրեան Գրիգորիս « Ազէսան Հարություն « Դիմանքեան Գրիգոր « Մինթանճեան Սիմոն պէյ Մաքսուտեան Յարգիս էֆ. Ազաբէկեան։ Մի-քայէլ » Մամիկոնեան

Պու գօմիսիօնըն միւզաքէրա-թընա խառն ժողովը էրմէնի-ճէ վէ թիւրքճէ դիւանագիրլերի տախի հազրը պուլունանագ-լար տըր։

Պու վիւնասէպէթլէ պէզ տախի շունու պէէան իսէրիզ քի, պիր գայ սէնէ էվվէլ առաջնորդլըգ ԲԻՒՐԷՐԻՆԷ թայինը հուստուրտա տաիր Բաթրիգխանէ-տէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ վէ պու գօմիսիօն թարա-ֆընտան օլ պատատէ պիր բաբօրթ-թօ թանզիմ իսրիմիշ օլաուգունտան, չիմտիքի գօմիսիօն պէրաի սուհուրէթ մէզքիւր բաբօրթ օլու-կէօղ էօնիւնէ ալանագ օլուր իսէ, իսթիֆատտ իտէճէկինտէ իշ-թիսսահ իթմէյիյ։

Ալրապկիր Գաւառ. ժողովը՝ առաջնորդ Ապահունի Գեր. Տ. Եղնիկ Սրբազանու իսթիֆա իթթի-րիւերէք եէրինէ պիր Առաջնորդական Տեղապահ Իրսալ իսրիմէսինի Ադդ. Կեդր. Վարչութիւնտան թալէպ իթմիշ օլմապա, խառն Ժողով պու մէսէլէյի տախի միւզաքէրէ իսէրէք, Գեր. Տ. Եղնիկ Սրբազանը մէսէլէսի հէնուզ թէսվիյէբեղյը օլմամըղընը նազարը իթինպա ալմըշ, վէ պու միւհազատա մէպանի բուհանի մումանիլէյհին մէզքիւր առաջնորդլուգտան ինֆիսալի հէնուզ նամինատիպ ուճաղընա գարար վերմիշ վէ պինանէն ալէյհ Ալրապկիր Գաւառ. ժողովընն թալէպինի շիմտիլիք ըէտտա իյէմիշ տիր։

Պաղր բաբաղարրն տավա վէ շահատէթ վէ եէմին իչիւն մահքէմէլերէ ճէրպ օլունմալարը լազմ կէլմիկինտէն պունլարըն իրսալ օլունմասը իչիւն պու կիւնլէրտէ Պապը Ալիտէն Բաթրիգխանէյէ պիր թէզքերէ վիւրուտ իթմիշ օլմաղա, տիւնքի խառն ժողով պու մէսէլէյի տախի թահթը թէզքէքիւրէ այրապ, բէհապիյնին տավա վէ շահատէթ վէ եա եէմինտէն ասլայը մահքէմէլերէ կիտիպ կէմիլերի, սրֆիթը բուհանիկէլերինէ հաղըշմայաճաղը ճիհէթլէ, իմիթիյազթը մէվճուտէյէ թէվֆիգան, ճէլպի լազմ կէլէն բաբաղարրն մուհաքէմէլերի բաթրիգխանէտէ բուլէթ օլունարագ չէհատէթ վէ եա եէմինլերի օրատա արընմասընա միւսատատ պույուրմասը իչին խառն ժողով Պապը Ալիյէ պիր թագրիր եազմայա գարար վերմիշ տիր։

Ամասիա իսարէ վէ սաիր մէճլիսլերի իչիւն ազա թայինինէ մէմուր օլան թէֆրիգ ճէմիյէթինտէ մութասարրիֆ վէ հաքիմլերին մէվճուտ օլտուգլարը կիպի Առաջնորդական Տեղապահ Գեր. Տ. Պօղոս վարդապետին վիրուտինէ գատար Փոխ-Առաջնորդ մագամինտա պիր բաբաղ ինթիխապ իտիլէրէք պունլարն մէզքիւր թէֆրիգ ճէմիյէթինէ իրսալ իսրիմէսինէ տաիր Ամասիա Գաւառ. վարչութիւնընա պա թէլէկրաֆ էմր եազմապա գարար վերմիշ, վէ պու պապատէ Սրբոց վիլայէթինէ տէ մալիմաթ վերմէք իւզրէ բաթրիգխանէ թարաֆընտան պիր թէլէկրաֆ քէշիտ օլունմըշտուր։

Տիւնքի խառն ժողով՝ Մուշ առաջնորդը Ալէքսէճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանն Ս. կարատ պէտ. վանքընտան ատաճագը օրան մաթլուպաթը մէսէլէսինէ տէ Միւխթէլիթ Գօմիսիօնա (խառն մանատաժողով) հէդեֆէ իթթիքատէն սոնրա, սանամ 9տա կրճ վէ Փաղ. ժողովպար պէր պէրիմնէն մուհարէգատ իտուպ, այրը այրը իհթիմա իթմիշլէր, վէ ազատնա գատար քէնտիլէրինէ միւթէալլիգ օլան մէսաիլը իսուսուսիյէ իլէ իշ-թիղալ էդէմիշլէր տիր։

—

Տիւնքի կիւն Ցնաեւ. խորհուրդտախի Բաթրիգխանէտէ իթթիմա իտէրէք, քէնտիյէ միւթէալլիգ մէվատը թահթը միւզաքէրէ ալմըշ, վէ պաշլըճա Պէյօղլու հարիգզէտէկիանընա մախսուս օլան խանէտէն պագը գատան մէ Միլլէթ մէճլիսը ուսումիմիսինին իճմամար պարիրնտէ պատսը սէպգատի իսէն 7000 լիրալըգ մէսէլէ հագդընտա Նորատունկեան Յակոբ էֆէնտինին վէրտիկի իլգահմը իսթիմա իլէմիշ, վէ պու պապատէ խառն ժողովա թագտիր օլունաճագ բաբօրթ օլը թանզիմ գարար վերմիշ տիր։

Մայիսի օլտուգու վէճճ իլէ, Պէյօղլու հարիգի զէմանընտա տիկէր միլլէթլէրտէ օլտուգու կիպի պիրտէ տախի պիր իսանէ գօմիսիօնը թէշքիլ օլունմուշ օլմաղա, չիմտի գօմիսիօնը մէզքիւրա թէսիմ օլունան իսանմամը նագալէյէ հագդընտա իլգահթ թալէպ իթմէք լազմ կէլտիկինտէ, տիկէր աղալարը վէֆատ իթմիշ օլուպ, եալընը դանճապտան Նորատունկեան Յակոբ էֆ. հայաթտա պուլունմըղընան, իշլիթէ պու սէպէպտէ մէպանի եալընը էֆէնտիի մումանիլէյհ Ցնաեւ. խորհուրդա չաղրըմըշ տըր։

Խասքէյտէ վագը Գալֆաեան Ողբանոցա 300 լիրա իհսանը Շահանէ վագը օլտըղընը տիւնքի նիսսէսիմրտէ իրան իթթիշ իսէք։

Տիւնքի խառն ժողով՝ մէզքիւր Ողբանոցը միւտիրէսի Սրբուհի մայրապետի մէճիսէ տավէթ իտէրէք, ամիլէի մէզքիւրէյի մումանիլէյհա գատընա թէսիմ իթթիշ օլարը կիպի մէրգուսի մայրապետ տախի տիւն ագշամ Ողբանոցն պիլճիմէլ գըզ չակիրտանընը խասքէյտէքի Ս. Ռաֆայելնա քիլիսէսինէ էնտիրմիշ վէ օրատա իշպու թէվճճիհաթը ճիհանտէրէճաթը հազրէթը Շէհրիյարիէն տօլայը թէզայիտը էյամը էօմրու իդպալը Շէհրիշահիլերի իչիւն տուվալէր օղուրթմուշ տըր։

—

Մաէլմէճնունիյէ Հայրենիտէ պէր վէճճը աթի օգունմուշ տըր։

«Մեծ. Աբիկ էֆ. Ընճեան աղգասէր անձը 50 էֆքի փայտ նուիրեց աղգային Պատրիարքարանի։

Աւելորդ չեմք համարիր ըսել թէ յիշեալ անձը թէ Ազգ. Հիւանդանոցի և թէ Պատրիարքարանի հարկ եղած փայտը ամեն տարի ազգասիրաբար նուիրել իրեն քաղցր պարտականութիւն համարած է։»

—

Միայեալ Ընկերութիւնա խանէթէն պու ագշամ վերիլճէք օլան պէյիւք պալօնը թէրթիպաթ գօմիսիօնը թարաֆընտան աթիտէքի իչ նօգթա իլան օլունմագ իւզրէ մաթպասմըզա թէպլիղ օլունմուշ տըր։

1· Պիլէթլէր գօմիսիօնը մէզքիւր ազալարըյլա Վէրտի թէաթրօսընդն իթթիհատինտէքի Լիւքսէնպուրկ գազինօսընդն սահիպի նէզտինտէ պուլունտրընտան, սաթըն արմագ իսթէյէնլեր տելէրէ վիրաճաաթ իթմէլի տիրլեր։

2· Թէաթրօնդն էօնիւնտէ ուճուզ ֆիյաթլա սաթըլան սախթէ պիլէթլէր զապթա թարաֆընտան միւսաատէր օլունաճաղընտան, պունլարտան սագընմագ իգթիզա իտէր։

3· Միւնասիպ էլպիսէ կէյնմիշ պուլունմագ էրզէմ տիր։

—

Երևանտա նէշր օլընան Պ-ոլ կազէթասընտան պէր վէճճը աթի օգունմուշ տըր։

«Մեծ. Աբիկ էֆ. Ընճեան աղգասէր անձը 50 էֆքի փայտ նուիրեց աղգային Պատրիարքարանի։

Աւելորդ չեմք համարիր ըսել թէ յիշեալ անձը թէ Ազգ. Հիւանդանոցի և թէ Պատրիարքարանի հարկ եղած փայտը ամեն տարի ազգասիրաբար նուիրել իրեն քաղցր պարտականութիւն համարած է։»

—

Մարսէյ Ճնաեւ. խորհուրդտախի Բաթրիգխանէտէ իթթիմա իտէրէք, քէնտիյէ միւթէալլիգ մէվատը թահթը միւզաքէրէ ալմըշ, վէ պաշլըճա Պէյօղլու հարիգզէտէկիանընա մախսուս օլան խանէտէն պագը գատան մէ Միլլէթ մէճլիսը ուսումիմիսինին իճմամար պարիրնտէ պատսը սէպգատի իսէն 7000 լիրալըգ մէսէլէ հագդընտա Նորատունկեան Յակոբ էֆէնտինին վէրտիկի իլգահմը իսթիմա իլէմիշ, վէ պու պապատէ խառն ժողովա թագտիր օլունաճագ բաբօրթ օլը թանզիմ գարար վերմիշ տիր։

Մայիսի օլտուգու վէճճ իլէ, Պէյօղլու հարիգի զէմանընտա տիկէր միլլէթլէրտէ օլտուգու կիպի պիրտէ տախի պիր իսանէ գօմիսիօնը թէշքիլ օլունմուշ օլմաղա, չիմտի գօմիսիօնը մէզքիւրա թէսիմ օլունան իսանմամը նագալէյէ հագդընտա իլգահթ թալէպ իթմէք լազմ կէլտիկինտէ, տիկէր աղալարը վէֆատ իթմիշ օլուպ, եալընը դանճապտան Նորատունկեան Յակոբ էֆ. հայաթտա պուլունմըղընան, իշլիթէ պու սէպէպտէ մէպանի եալընը էֆէնտիի մումանիլէյհ Ցնաեւ. խորհուրդա չաղրըմըշ տըր։

Խասքէյտէ վագը Գալֆաեան Ողբանոցա 300 լիրա իհսանը Շահանէ վագը օլտըղընը տիւնքի նիսսէսիմրտէ իրան իթթիշ իսէք։

Տիւնքի խառն ժողով՝ մէզքիւր Ողբանոցը միւտիրէսի Սրբուհի մայրապետի մէճիսէ տավէթ իտէրէք, ամիլէի մէզքիւրէյի մումանիլէյհա գատընա թէսիմ իթթիշ օլարը կիպի մէրգուսի մայրապետ տախի տիւն ագշամ Ողբանոցն պիլճիմէլ գըզ չակիրտանընը խասքէյտէքի Ս. Ռաֆայելնա քիլիսէսինէ էնտիրմիշ վէ օրատա իշպու թէվճճիհաթը ճիհանտէրէճաթը հազրէթը Շէհրիյարիէն տօլայը թէզայիտը էյամը էօմրու իդպալը Շէհրիշահիլերի իչիւն տուվալէր օղուրթմուշ տըր։

—

Մաէլմէճնունիյէ Հայրենիտէ պէր վէճճը աթի օգունմուշ տըր։

«Մեծ. Աբիկ էֆ. Ընճեան աղգասէր անձը 50 էֆքի փայտ նուիրեց աղգային Պատրիարքարանի։

Աւելորդ չեմք համարիր ըսել թէ յիշեալ անձը թէ Ազգ. Հիւանդանոցի և թէ Պատրիարքարանի հարկ եղած փայտը ամեն տարի ազգասիրաբար նուիրել իրեն քաղցր պարտականութիւն համարած է։»

—

Միայեալ Ընկերութիւնա խանէթէն պու ագշամ վերիլճէք օլան պէյիւք պալօնը թէրթիպաթ գօմիսիօնը թարաֆընտան աթիտէքի իչ նօգթա իլան օլունմագ իւզրէ մաթպասմըզա թէպլիղ օլունմուշ տըր։

1· Պիլէթլէր գօմիսիօնը մէզքիւր ազալարըյլա Վէրտի թէաթրօսընդն իթթիհատինտէքի Լիւքսէնպուրկ գազինօսընդն սահիպի նէզտինտէ պուլունտրընտան, սաթըն արմագ իսթէյէնլեր տելէրէ վիրաճաաթ իթմէլի տիրլեր։

2· Թէաթրօնդն էօնիւնտէ ուճուզ ֆիյաթլա սաթըլան սախթէ պիլէթլէր զապթա թարաֆընտան միւսաատէր օլունաճաղընտան, պունլարտան սագընմագ իգթիզա իտէր։

3· Միւնասիպ էլպիսէ կէյնմիշ պուլունմագ էրզէմ տիր։

—

Երևանտա նէշր օլընան Պ-ոլ կազէթասընտան

ԱՀՎԱԼԸ ՆԱՖԻԱ

(Գէչէն նիւսխատան մապաատ)

Մխւքիմմիգ իսխէն գայեթըլէ էլ-գէմիյէթտէն, վէ ինրասը խոշ, էճնէպինին միւսավէնէթի նազ-տիյէսինէ միւթէվագըֆ պուլունան ամէլիյաթը ազիմէտէն պիրիսի տախի, Սէթամպօլ ըրըհթըմը տըր :

Սէթամպօլ լիմանը, քէնտի նատիր խըլ էմավ մէվգըը, վէ թապիի գուսսուրըզըզը իլէ, Շարգըն մէրքէզ ամպարը վէ իսկէլէսի պուլունմագ իչին մախսուսէն եարատըլմըշ պիր մահալ տիր :

Բումէլի չըմէնտըֆէրլէրինին ինշասը, պու լիմանըն էհէմմիյէթինի արթըրտը :

Մէգքիւր չըմէնտըֆէրլէրին, Եվրօփա չըմէնտըֆէրլէրի սիլսիլէսի իլէ ռապըթ խուլունտուքլարընտէ, լիմանըմըզըն էհէմմիյէթի, տէրէճէյի նիհայէյէ վասըլ օլաճագտըր :

Ֆագաթ պունի վասըլ թէրագգը, Սէթամպօլուն էհէմմիյէթինի, պիլ աքս տահա զիյատէ տէրէճէսինտէն աշաղը տախի էնտիրէպիլիր :

Ջիւնքի Բումէլի չըմէնտըֆէրիմիզին պիր տէ Սէլանիք խաթթը վար տըր. վէ Սէթամպօլ լիմանը, չիմտիքի էսնա հալինտէ պագը գալըր իսէ, Սէլանիքտէն չօգ խըսմին պիր հալէ սալըլամայաճաղընտան, բէք իհթիմալ տըր քի, Սէթամպօլուն էհէմմիյէթի թիճարիյէսի, Սէլանիք թարաֆընա նագլ օլունաճագ :

Վագըա, Սէլանիք լիմանը, Սէթամպօլա դըբտա օլունամազ :

Ֆագաթ, լիմանը մէզքիւրըն, Եվրօփանըն մէրքէզինէ տահա զիյատէ եագըն պուլունմըշ օլմասը, վէ պիր բօլիթիգաճա գարըշըգլըգ էսնասընտա, Սէթամպօլուն Ջանագ-Գալէա պօղազը կիպի Սէլանիկին տէ գարատըլաճագ պիր դաբուսու պուլունմամըշ օլմասը. էճնէպիյէ պիրէր պէօյիւք սէպէպի մէյլ օլապիլիրլէր քի, Սէլանիկի Սէթամպօլա միւրաճաճ թութաճագլար :

Պու հալտէ, պիր էճնէպի տէվլէթին Սէլանիք իսքէլէսինէ կէօզիւ պուլունտըղընտա տախի վագըթ վագըթ չապուք պուլան թէմաթասըլար տախի, պիր էհէմմիյէթի սահիհէ բէնկի ալմայա պաշլայապիլիր :

Խամ Բումէլի չըմէնտըֆէրլէրիմիզին, Եվրօփա չըմէնտըֆէր խաթթլարը իլէ պիրլէշմէսինտէն հասըլ կէլէճէք էհէմմիյէթի թիճարէթ սէյլինի, Սէլանիկէ եախօտ Աք. տէնիզին Սէթամպօլ գատար հալը էմնիյէթ թահթընտա պուլունմայան սաիր պիր իսքէլէսինէ մէյլ իթտիրմէմէք իչին, լիմանըմըզըն զաթէն մէվճուտ պուլունան թապիի խասսիյէթինէ պիր տէ սանայի խասսէթլէք իլավէ իթմէլի, վէ հիչ պիր սայիր Շարգ իսքէլէսինին անըն իլէ րէգապէթէ չըգըշապիլէճէք իճթիմալինէ մէյտան պրագմամալըտըր :

Թէսալիանըն վէ Թէսալիա իլէ պէրապէր Վօլօ լիմանընըն խուսունա կէչմիշ օլմասը, վէ Բումգօմչուլարըմըզըն, մէզքիւր Վօլօ լիմանը, Շարգըն պիրինճի Եվրօբաքեարի միւքէմմէլ լիմանը հալինէ վազ իթմէք իչին հիչ պիր ղայրէթ վէ բարա եսիրկէմէմէքտէ օլմալարը տա, պաշգաճա պիր միւխաթարա ազիմ տիր :

Վէ Սէլանիք լիմանըմըզը Թէսալիա վէ Վօլօ ա չօգ եագըն պուլունմուշ օլմասը տա, իպգէրիմիզ պիր վազիֆէի տիկկէր համլ իթմէքտէ տիր քի, Սէթամպօլուն հագգը օլան թիճարէթի Շարգ մէրքէզիյէ չէրէֆի, եինէ պիզիմ միւլքիմիզ օլան Սէլանիկէ տախի նագլ օլունմասըն :

Եկէր արթըգ էճնէպինին մալի օլան Վօլօ, վէ պիզիմ մալըմըզ ֆագաթ Սէթամպօլուն բուլպու գատար պիլէ էճնէպինին հիւճումընա գարշը էմնիյէթի քէաֆիյէ թահթընտա պուլունմամըշ օլան Սէլանիք, պիր կիւն, Սէթամպօլուն էհէմմիյէթի թիճարիյէսինի քէնտի թարաֆլարընա ճէլպ իթէրլէր իսէ, էյլէ զաննը իտէրիմ քի, պունա, իհմալըմըզըն պաշգա պիր սէպէպ պուլունամայաճագ տըր :

Իշթիմալըէն պուլունան պէօյլէ պիր թէհլիքէյէ մանի պըրագմամագ, վէ Սէթամպօլուն էհէմմիյէթի թիճարիյէսինի տէրէճէի լայըգասընա իպլաղ իթմէյէ էլվէր օլան վասըթալարտան պիրիսինի մէյտանա կէթիրմիշ օլմագ իչին, լիմանըմըզտա, կէչէնտէ թէսիսատ օլունաճագ կիպի, աթիյէտէքի ինշաաթըն միւհիմմէյէ իպգէմիյէթ կէօրիւնիւր :

1. Պիր թարաֆը Սէրայ-Պուրնունտան վէ տիկէր թարաֆը Քիրէճ-Գապուսունտան, Գալաթա վէ Գասըմ-բաշայա տօղրու միւքէմմէլ պիր ըրըհթըմ ինշասը :

2. Գարըն գարընա էն պէօյիւք կէմիլէրին պիլէ եանաշապիլէճէք վէ եիւքլէրինի սուհուլէթլէ պօշալթըպ վէ սուհուլէթլէ տէ եէնի եիւք ալապիլէճէք մահալլէրի պուլունաճագ մէզքիւր ըրըհթըմըն իւզէրինտէ, թիճճարըն մալինի էմին սուրէթտէ հըֆզ իտէճէք, վէ պիր ճիւզի իւճրէթլէ, պալար իլէ անպէրի պարընտըրապիլէճէք ճէսիմ ամպարլար ինշա իթմէլի :

3. Անատօլու վէ Բումէլի չըմէնտըֆէրլէրինին պիրլէշմէլէրի պու նահիյէ խըլ էմավ լիմանընտա գիքը օլունան ըրըհթըմ մահալլինին տէ, իսքէլէ տէ տահա կէլէճէք չէքիլէպիլ օլունտուղունտան, եա Գատըրկա Լիմանը, վէ եախօտ Եէնի-գաբու պօսթանը տա, թօբրագլարը պօշալթըլարագ, պիրէր պըրճա թիճարէթ հավուզլարը վէ էմթիայի թիճարիյէ թօգլարը օլապիլիրլէր :

Ցահա պունլար կիպի, տէյիլ քի ինշա օլունմալարը, բիլա չիմտիյէ տէկլին ինշասընա թէշէպպիւս օլունմամալարը իգէրինէ թէաճճիւպ իլէճէմիգէ շայան չօգ չէյլէր պուլունուպ, հէր նէ գատար, պէօյլէ ամէլիյաթա աղըշմամըշ օլան էհալիմիզ իչին պունլար ֆէվգըլատէ չէյլէր կէօրիւնէպիլիրլէր իսէ տէ, Եվրօպա լիմանլարընը կէօրմիւշ, վէ Թապիաթըն գօլլուգլարընտա պալէտ խուլլէրէք ինչա խուլմըշ տօլուլարը, տէմիր իւքէլէրի վէ քէօրփիւլէրի, վէ ամէլիյաթը ազիմէյի թէմաշա խուբէքի հայրէթ տալըմըշ օլան վարմըշ իսէն, պալէատէ դիւքը խուլէն Սէթամպօլա պիր յաթըն նէ տէրէճէտէ գօլայլըգլա պիր չըգարըլապիլիր չէյլէր օլտուգլարը մալիւմ տիր :

Գունլարըն պագըլարը կիպի իսթէլիմ քի, Թիճարէթ տիւննասընտա նէ տէրէճէլէրտէ կէրիտէ պուլունտուգումուզ միւրքին մէրթէպէ անլաշըլըր, վէ պիզէ տէ ղայրէթ կէլմէյէ նէ գատար իհթիյաճ պուլունտուղու անլաշըլըր :

Ինկիլթէրայը, վէ Ալմանիա, Ավստրիա նաղլը լիմանլարը պուլունան սայիր Եվրօպա գըթասը լիմանլարընը պալլըլարընը կէօրէրէք խոշնուտ կէլմիշ տիր քի, մահէլլինէ կէօրէ, հէր կիւն անհիզ կէլմէքտէ օլան սուլար իքի իւչ ատէմ պօյունա գատար չէքիլիպ պատէհաւ տօլարլար :

Ամէլիյաթը թիճարէթ խուսուսընտա, սայիր հէր միլլէթտէն կէրի պարա վէ վազըֆէ սարֆ իթմէքտէ, վէ իսթիֆատէ իթմէքտէ օլուպ, պիզ իսէ հէնիւզ լիմանըմըզա պիր ըրըհթըմ պիլէ ինշա իթմէտիք, հէր նէ գատար հէր կիւն տէնիզ իւզէրինտէ պինլէրճէ կէմիլէր կէլիպ կիթմէքտէ իսէ տէ, պու կէմիլէրին եիւքլէրի մաւնալար իլէ գըյըյա չըգարըլըր :

Պու հալտէ, պու լիմանըն պաշգա լիմանլարա նիսպէթլէ նէ տէրէճէ կէրիտէ գալտըղը մէյտանա չըգար, վէ կէլէճէքտէ պաշգա իսքէլէլէրին պու լիմանըն թիճարէթինի գափմալարը իհթիմալի տախի մէյտանտա տըր :

Գարպ լիմանլարընտա չալըշան ամէլէնին, թիճարէթին սուհուլէթլէ իճրասընա խըզմէթ իթմէքլէրինտէն պաշգա, ճէսիմ ամպարլարտա, հէր թիւրլիւ էմթիա սուհուլէթլէ մուհաֆազա օլունուր, վէ տէմիր եօլլարը իլէ իսքէլէլէր պիրլէշտիրիլմիշ օլտուղունտան, մալլար տօղրուտան տօղրույա վակօնլարա եիւքլէթիլիր :

Պու հալ, հէր հալտէ, պիզիմ լիմանըմըզտա տախի մէյտանա կէթիրիլմէլի, վէ Սէթամպօլ, Շարգըն մէրքէզ թիճարէթի օլմագ սըֆաթընը մուհաֆազա իթմէլի տիր :

Պու հալ իսէ, ըրըհթըմլար, ամպարլար վէ հավուզլար ինշասընա մէվգուֆ տուր :

Պու հալ, հէր կիւն տախի կէօզէ չարփմագտա օլան էհէմմիյէթինէ պինաէն, պիզճէ, ամէլիյաթը նաֆիանըն էն մուհիմլէրինտէն տիր :

(Մապատը վար)

Պու հալ հէր կիւն վագը օլուր :

ԻՐԱՆՏԱ ՀԻՒՔՄԸ ԳԱՐԱԳՈՒՇԻ

Թէհրանտան փէպրուար 12 թարիխլի Տէյլի Նիւզ ղազէթէսինէ կէլէն պիր մէքթուպտա օգունտուղըմա կէօրէ, Իրանտաքի Էրմէնի Գաթօլիքլէրինին պաշ բանքիպի պուլունան Հայր Ցարութիւն Առաքելեան Թէհրան մէճլիսը րուհանիսի ինթիխաբընտա հաղըր պուլունմագ իսթէտիկինտէն սէպքիւրէ միւվաքքաթ խուքէք իքէն, պիր փագթ տան պէրու Ըսպահանտա միւթէմէքքին օլան պիր Գաթօլիք ալէյհինտէ իգամէ իտիլէն տավա իսպաթլարընէ հարէքէթինի թէէլլիւր իթմիշ տիր :

Իշպու տավա չունգի իպտարէթ տիր. մէրգում Գաթօլիք Իրանըն էսքի բախթըխթը օլան Շէհինշահ նամ չէհիրտէ պիր գազէղթիւքքեանը աչմըշ. պիր կիւն Շիի Միւսլիմանըն պիրի ուֆագ պիր հիսսասընը թէսվիյէ իթմէք իչին մէրգում գազէղին թիւքքեանընա կիթմիշ, վէ պօրճունը թէտիյէտէն քաթըն սօնրա մէզքիւր խըրխիթմէյան թիւքքեանընտան թիշարը չըգմըշ իսէ տէ, օնտան պէրու նէրէտէ օլտուղու անլաշըլամամըշ տըր :

Իրան հաքիմլէրի մէրգում Գաթօլիք հագգընտա շիւպհէ իտէրէք հապս օլունմասընը, վէ գաթլ թէօհմէթի իլէ մահքում օլմալարընտան մէրգումըն միւհաքէմէ խուլմէսինի էմր իթմիշլէր տիր : Մէրգում պիչարէ գազէղ նէ Ալէմ լիսանընտա աշնա վէ նէ տախի մէմլէքէթին գանունընտան խապէրտար օլմադըղը ճիհէթլէ, բէհսի րուհանիսի օլան Հայր Ցարութիւն Առաքելեանը կէօնտէրմէսինի իլթիմաս իթմիշ վէ քէնտիսինտէն պաշգա պիր կիւվէնէճէք տախի օլմատըղընը պէեան իյլէմիշ տիր : Բահիպը միւմաաիլէյհին մէրգում Գաթօլիկի գուրթարմագ իչին խալնըզ պիր իւմիտի օլուպ, օ տա խըրիսթիյանլարա օլան խայրխահլըղը միւսելլէմ ալէմէն պուլունան Իրան վէլի ահտընըն Սըպահանա միւվասալէթինէ ինթիզար իթմէքտէն իպարէթ տիր. զիրա Հայր Ցարութիւն Առաքելեան մէրգում գազէղի, պուլունտուղու հալը թէհլիքէտէն թախլիս իթմէք իչին մէլիքահզատէ միւրաճաաթ իթմիշ վէ պօրճունը հալ թէհլիքէսինտէն գուրթարմագ նիյէթինտէ պուլունմագտա իտի :

(Տէյլի)

ՆՕԹԱ

Պաշա Ալի՝ Պուլկարիսթանտա պուլունան էվգը խոճա ամէլէսինէ տայիր Պուլկարիսթան էմարէթինին մալիւմ օլան Նօթ սօրէսի տիւնքի կիւն պիր ճէվաբնամէ թագտիմ իթմիշ տիր :

Պու կիւնքի Վագըթ ղազէթէսի՝ ճէվաբնամէի մէզգուրըն պիր խուլասասընը պէրվէճհը զիր տէրճ իտիյօր :

Ճէվաբնամէտէ միւհաճիրինին խուգուգլարընա ագարաթըլը միւսաատէ եինէ ըսրար իտիլէրէք գանունէն էմարէթ թարաֆընտան օլունան էմլաք գարարնամէսի քիւլլիյէն միւղայիր գանունէ հագգանիյէթ օլտուղը իսպաթ խուլմըշ տըր. զիրա արազի գանուննամէսինին 72նճի մատտէսինտէ միւնտէրիճ չէրայիթ նազարը իթիպարա ալընմամըշ տըր. Բէրլինի ահտինին 12նճի մատտէսի մատտէի մէզքիւրէ աճգէանէ միւնաֆի պիլէ օլսա, զիքր օլունան մատտէ պու մէսէլէտէ մէրի օլամազ, չիւնքի Բէրլին ահտնամէսինին 12նճի մատտէսի Պուլկարիսթանտա պուլունան ահալի էմլաքընըն միւհաֆազասը հագգընտա գավիյէ վէ քէաֆի տիր :

Պուլկարիսթան գարարը քէթխիւտասը Մ. Զանօֆ խոշ մէզքիւր մատտէյէ պաշգա պիր մանա վէրմիշ, վէ իսլամ ահալի էմլաքընըն մէմլէքէթլէրինտէն զույուպէթլէրիյէ Պուլկարիսթանըն միւնաֆի թարալարընը վէ մամուր չայըրլարընը չէօլ վէ եապանի օրմանլարա չէվիրմէլէրի տէվլէթլէրին արզուսընա թէվֆիգ խոտմէք իչմինինտէ պարը միւգալաթաա (խանկըշ պէյանաթա) կիրիշմիշ իտի :

Պու սուրէթլէ Մ. Զանօֆ մատտէի մէզքիւրէյէ պաշգա պիր մանա վէրիպ, նիզամաթը թէֆսիր խուսուսընտա մէքրի օլան գավանինը ալթ էյլէյիպ, վէ պիր միւսաատէ տիսկիյէնին միւէլլիֆլէրի էֆքեարընը խոսսալիսօ թէֆսիր իլաթըմը իլէ մէալնի թէմիզ վէ մաքսատ (խանկըշ մանա վէրմէք) իլէ իթմիշ տիր :

Պուլկարիսթան էմարէթինին Եվրօպա բիրճլէ թէվլէթինէ միւահէտէնին մատտէի մէզքիւրէյէ նին թէֆսիրի վէ մանա վէրմէսի էմարէթին սալահիյէթի խարիճինտէ օլուպ, պու մէսէլէնին հալլը, ահտնամէյի իմզա իտէն տէվլէթլէրին ալաքատար օլանլարը պէյնինտէ իճրա օլունմալը տիր :

ԷՍՄԱՐԸ ԱՇԳ

ԷՍԷՐԸ

Ք. ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Դ.

ՖԷՏԱՔԵԱՐ ՊԻՐ ԳԸԶ

(1633 նիւսխատան մապաատ)

Պանօնի սէյէօլինի պիզիմ տախի անլամայա փազ թիւմ օլմատը խոշ տէ, փուզուալ մէյտանտա իքէն միւթալէայա նէ՞ հաճէթ վար տըր :

Վէ մէյտանտա օլան փուզուալ տախի չօգ տուր քի, Բալֆ Միլըր, Տօնա Իզապէլլայա ալէնէն խոշ մէյօր վէսէլամ. արթըգ Ամէրիքայը վէզ խոթէլի գատար տիլէր. խըթէլի գատար չէնկիլ, վէ միւմքին օլապիլտիկի գատար եիւքսէք Ֆամիլեանըն օղլու, նէ՞ փայտէսի վար տըր :

Օգուճուլարըմըզ պիրագ թէհամմիւլ իթմէքլէրինտէ, տիլէր Տօնա Իզապէլլա իլէ պէրապէր քէնտիլէրի տախի պու սահնէյէ քեամիլէն իզնա օլաճագլար տըր :

Տօն Վալաէյին արթըգ պիր էյիճէ էյիլէշիփ գօմանտանըն միսիլթի վէրմիշ կիւնիւն ախշամը, Տօնա Իզապէլլա, գըզլարըն պաղչէսինտէ եալընըզճա կէզինմէքտէ, վէ արատա պիր Բալֆ Միլըրըն բէնչէրէսինէ տօղրու պագընմագտա իքէն, չօգ աէֆա գօմանտանըն տայիրէսինտէ խըզմէթտէ պուլունան պիր կէնճ աքէր, պէքի պիր էմր ալըպ կէթիրմէք իզտիւլինէ նաժիլ օլապիլմէք խիւլեայը իլէ, տիլէյէր Սպանիալըլարըն եանընա գօշտու :

—Քիւչի՛ք հանըմ, ա՞ֆֆէտին, տէտի Տօնա Իզապէլլա, մէզքիւր թէքլիֆսիզճէ թավըրլարը իլէ կէնճ աքէրին ագլընը պաշընտան ալարագ :

—Էֆէնտիմ Տօնա Իզապէլլա, պիր խըզմէթինիզ իլէ այագլարընըզըն ալթընտա էօլմէյէ հազըր օլտուղումու պէյան իյլէմէյէ կէլտիմ :

—Պէչէքճիւր խըզըմ քիւչի՛ք եաւրում. ֆագաթ էյէր այագլարըմըն ալթընտա էօլմէյէ պու գատար հազըր իսէն, պէնճէ խոթէրիմ պիրագ սօրումա չօգ իքթիզա վար տըր. վէ սէնի թէքլիֆ իտէրիմ քի, էյէր էմրիմի քըմալի իմթիսալ իլէ իճրա իտէր իսէն, այագլարըմըն ալթընտա էօլմէքլիկինէ պիզատ պիր նամուսլուլուգ օլուր :

—Նէ՞ տիր էմրինիզ, սէօյլէ՛յին Տօնա Իզապէլլա, ամէ՞ն մի պէլլըյօրսուն, նէ՞ եապայըմ :

—Վէ էյէր վէրէճէք էմրինի քէմալի միւվաֆըգաթըլէ պաշա չըգարապիլէճէք օլուր իսէն, սանա պիր քէսէ ալթըն վէրէճէյիմ :

—Պէնիմ ալթընա իհթիյաճըմ եօգ տուր, Տօնա Իզապէլլա՛ :

—Եա նէ՞ իսթէրսին :

—Տիլէր էլինիզի ...

—Պէք ալէ, քիւչի՛ք ...

—Էմրինիզի իֆա իթմէյէ :

—Էյ էմրիմին նէ օլտուղունու անլատը՛ն մը, տիւզմէ՛ հայլազ :

—Հա՛ . ավֆ իտէրսինիզ Տօնա Իզապէլլա, ավֆ իտէրսինիզ . սէվինճիմտէն անը սօրմայա ունութտում . ամմա չաբո՛ւգ սէօյլէյին . նէ՞ տիր էմրինիզ :

—Պու աքշամ, Բալֆ Միլըրըն գարուսունտա նէօպէթ պէքլէյէճէք սաքերի թանը՞յօրսուն :

—Եարը կիճէտէն էվվէլ պէքլէյէնի՞ մի, եարը կիճէտէն սօնրա պէքլէյէնի մի :

—Եարը կիճէտէն էվվէլ պէքլէյէնի :

—Եարը կիճէտէն սօնրա նէօպէթ պէնիմ տիր, Տօնա Իզապէլլա :

—Նէօպէթինիզի պէճայիշ իտէ՞մէզմիսինիզ :

—Պու թէքլիֆինիզ չէյ գըզլարըն գանունունա գարշը տըր . ֆագաթ սիզ էմր իթմիշ օլուրսանըզ, գանունլար մահվ օլուր . գուրչունա տիզիլէճէյիմ պիլէ տախի, պու կիճէ կիւնէշ պաթմատան սօնրա Բալֆ Միլըրըն գաբուսունտա նէօպէթէ տուրան թիւֆէնկլի, կիւնահքեար գուլլըզ օլաճագ տըր :

—Պունա գավիէն սէօզ վէրէպի՞լիրմիսին :

—Սիզ չու տիլլէր էլինիզի նալայըգ սուսթուրմայա թագթիմ իլէ գավիէն սէօզ վէ՞րմէտինիզ մի :

—Վէ սէօզիւմիւ իճրայընտա պուլունամագըմ տա էմին օլապիլիրսին :

—Տիլէր էմրլէրինիզի հիմմէթ էտին, Տօնա Իզապէլլա :

—Կիւնէշ պաթտըգտան պիր սաաթ սօնրա Բալֆըն գարուսու էօնինտէ պուլունմալըսըն :

—Վէ սաաթը քէօլէնիզ տէ օրատա հազըր պուլունաճագ տըր :

—Եվէթ . վէ պու սաաթը քէօլէմ, գարուսուլ ալըր, պէնի իչէրի սալը վէրէճէք տիր :

—Վէ քէնտիսի տէ գարուսունու տիւզտիւրմէյէ մէճպուր տիր :

—Թէրէտտիւտ կէօսթէրմէյէճէքսինիզ :

—Խա՛յր . քէօլէնիզի տէմիր . հէր էմրինիզի խօշ կէօրիւրիմ :

—Հիչ պիր քիմսէնին իչէրի կիրմէսինէ տէ միւսաատէ իթմէյէճէքսին, գոմանտանըն քէնտիսի տախի օլսա :

—Ֆագաթ պէն էօլտիւքտէն սօնրա մէյտանա օլմամ :

—Սէն սաղլըգընտա վաատինի իֆա էթ . օլ գատար քէաֆի տիր :

—Նէօպէթիմ եարը կիճէյէ գատար օլուր . օրասը մալիւմինիզ տիր, էօյլէ տէ՛յի՞լ մի Տօնա Իզապէլլա :

—Պէն եարը կիճէյէ գատար իչէրտէ գալաճագ տէյիլիմ . Ալլահա ըսմարլատըգ . կիւնէշ պաթմատան պիր սաաթ սօնրայա օնուն թէմ ունութմա ...

Տօնա Իզապէլլանըն էլինտէն պիր պուսէ ալմագ իչին էօմրիւնիւ թէհլիքէյէ գօյմագլըղա բազի օլան կէնճ աքէր, Տօնա Իզապէլլատան այրըլտըղը վագըթ, «Այվա՛հ, պիրագ մա կէլտի՛նէ» տէտի :

Այվա՛հ թապիի օլունան աքէր, մէրգումէն եանընա կէլիպ, էլ էօփմէք պահանէսիլէ պիր պուսէ ալմագ իչին :

—Այվա՛հ, պիրա՛ զմիսին մէնի իչին կէօրմէք իսթէրսիմ :

—Ալաճաղընը իսթէտիկին իչին. ֆագաթ իչթէ սանա սէօզ վէրիրիմ քի, սաատըն սայէսինտէ, աթըլ չիւնքի եարըն թեամամ թէմիզլէյէճէյիմ . զաթէն պու այըն իպթիտասընտան պէրի պէն տէ ...

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Ցույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Խասարէ Մէճլիսինին իլանը տըր ·

Ցույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ խասարէ Մէճլիսինին գարարը մուճիպինճէ, խաթթըհումայիւն Օսմանիյէ վէ եաճամը ումումիյենին կելեճէք մարտ 1/13աէ հուլուլ իտէն փայզլէրի իլէ 1881 սէնէսի 8/20 գէքեմպրիտա նէշր օլունան Ցույունը Ումումիյէ նիզամնամէսինին 13ինճի մատտէսի մուճիպինճէ Բուռձէլի աէմիր եօլլար թաճվիլաթընա խապէթ իտէն մէպալիղ մէզքիւր նիզամնամէյէ մերպութ ճետվէլտէ կէօսթէրիլտիկի րէպիւլմիւ իւզէրինէ սէնէվի 1 % տէ հիսապը իլէ թէտիյէ օլունաճագ տըր ։

Օսմանլը Պանգասընըն Ցույունը Ումումիյէյէ տաիր օլան իլանը տըր ·

1881 սէնէսի 8/20 գէքեմպրինտէ նէշր օլունան նիզամնամէնին իճրայի ահքեամը ղըմնընտա Ցույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Մէճլիսինին գարարը մուճիպինճէ, կելեճէք 1/13 մարտտան իթիպարէն գայտ օլունան թաճվիլաթ իւլէ գըյմէթի իթիպարիյէլէրի իւզէրինէ եւգատ ½ վէ միւպատէլէ տամկասը իլէ տամկալանան (էսմաժիլէ) թաճվիլաթըն թէնզիլ խաւէն գըյմէթի իւզէրինէ եւգատ ½ ֆայիզ թէտիյէ օլունաճաղը՝ թաճվիլաթը գայտ օլունան վէ եախօտ միւպատէլէ տամկասըյլա տամկալանան Ցույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ թաճվիլաթը համիլլէրինէ իլան օլունուր ։

Պէնտալէրին թաճվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինին՝ կելեճէք մարտ 1/13աէն իթիպարէն պէհէր հաֆթա բազար էրթէսի վէ չարշէնպէ վէ բէնշէնպէ կիւնլէրի Սթամպօլտա Թարագճըլարտա քեաին Օսմանլը Պանգասը շիւպէսինէ պէտվէճէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կելիր ։

...

ըլ խապէթ իտէն Բուռձէլի աէմիր եօլ թաճվիլաթը համիլլէրինէ, Օսմանլը Պանգասը Թարաֆընտան քէնտի խըսմը մախսուսը մուճիպինճէ կելեճէք մարտ 1/13աէն ի թիպարէն Տէրսաատէթտէ աէլ հիսապ եւգատ 3 թէէտիյէ օլունաճաղը իլան օլունուր ։

Օսմանլը Պանգասընըն Ցույունը Ումումիյէյէ տաիր օլան իլանը տըր ·

Գուրասը չըգան թաճվիլաթըն գըյմէթը մէվգուֆ իւզէրինէ կելեճէք 1/13 մարտտան իթիպարէն, 1875 սէնէսի հօկտեմպրի 1ինտէն 1881 գէքեմպրի 31է գատար գուրասը խապէթ իտէն Բուռձէլի աէմիր եօլ թաճվիլաթը համիլլէրինէ եւգատ 3 ալէլհիսապ թէէտիյէ օլունաճագ տըր ։

Պէնտալէրին թաճվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրի՝ թաճվիլլէրինի Սթամպօլտա Թարագճըլարտա քեաին Օսմանլը Պանգասը շիւպէսինէ թագտիմ իտսունլեր, օրատան տախի քէնտիլէրինէ պիր էմիր թէէտիյէ վերիլէճէք տիր. թաճվիլաթը մէպալիղ իւզէրինէ էժզիսը պիր տամկա իլէ տամկալանաճագ աէ թէէտիյէ մուամէլէսի սոնրա ահքեամը խաւէ օլունաճագ տըր ։

Ցույունը Ումումիյէ Մէճլիսի Խասարէսինին իլանը տըր ·

1882 յունվարըն 1ինտէն իթիպարէն գուրասը չըգան Բուռձէլի աէմիր եօլ թաճվիլաթընա միւպատէլէթէն վերիլէն իլմ ու խապէրլէր համիլլէրինէ զաթէն եւգատ 25 թէէտիյէ օլունմուշ օլտուղունտան, 1882աէն 83 սէնէսի մարտընա գատար խապէթ իտէն հիսսէլէրի իւմալ իլէ մէգ իւզրէ եւգատ 3 պագիյէ տախի 1881 սէնէսի 8/20 գէքեմպրիտա նէշր օլունան Ցույունը Ումումիյէ նիզամնամէսինին 13ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն 1883 սէնէսի մարտ 1/13աէն իթիպարէն Տէրսաատէթ վէ մէմալիքէ էճնէպիյէտէ Օսմանլը Պանգասը Թարաֆընտան թէէտիյէ օլունաճաղը իլան օլունուր ։

Օսմանլը Պանգասընըն իլանը տըր ·

1882 յունվարըն 1ինտէն իթիպարէն գուրասը չըգան Բուռձէլի աէմիր եօլ թաճվիլաթընա միւպատէլէթէն վերիլէն իլմ ու խապէրլէր համիլլէրինէ զաթէն եւգատ 25 ալէլհիսապ թէէտիյէ օլունմուշ օլտուղունտան եւգատ 33 պագիյէ տախի Ցույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Մէճլիսը խասարէսինին պէր վէճհը պալա գարարը մուճիպինճէ թէէտիյէ օլունաճագ տըր ։

Պէնտալէրին իլմ ու խապէրլէրին համիլլէրի կելեճէք մարտ 1/13աէն իթիպարէն, Օսմանլը Պանգասընըն Սթամպօլտա Թարագճըլարտա քեաին շիւպէսինտէն վէ էճնէպի մէմլէքէթլէրտէ տախի մէզքիւր Պանգանըն աժէնթա վէ մէմուրլարընտան, մուգատտէմա պիր օլունաճագ իլմ ու խապէրլէրի թէսլիմ իտէրէկ մուգապիլինտէ քէնտիլէրինէ պէտէլ պալա մուհասէպէ պաշըրտ պէսիթ իւզրէ, իլք օլունան իլմ ու խապէրլէրինի եւինէ մէզքիւր պէտէլլէրը մաճաղէրէ եւտէ Սթամպօլտա Թարագճըլարտա քեաին Օսմանլը Պանգասը շիւպէսինէ թէէտիյէ օլունաճագ տըր ։

ըմէ վէ մէմուրլարը տախի բիւլմիւ պանգարընտա մէմուրիյէթինի թուլամանզ վէ մէմալիքէ էճնէպիյէ տէ աքչէլէրինին մուգապիլինտէ թաճվիլաթը նէթիճէսինտէ մուգապիլլէրինին թէսլիմ իտէճէքլէրի իշպու իլմ ու խապէրլէրի իւմալ օլունուր ։

Փիս 12 շուպաթ 1883 3—3

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ցախիլլէ նէզարէթը ճէլիլէսի՝ վիլէնա սէֆիրի սաալդ Լոթֆի պաշա հազրէթլէրինէ,

Մաճքէմէի խաթինաֆ րէիսը էմմէլի վասըֆ էֆէնտի հազրէթլէրինէ րիւթպէի միրիմիրանի,

Նէմէն վիլայէթի մէքքէյ միւթէսարըֆը Րաշիտ էֆէնտիյէ րիւթպէի միրիմիրանի,

Մէճլիսը խասրէի Էվգաֆ րէյասէթի վարիտաթը ումումիյէ միւտիրի սաալդ Այի էֆէնտիյէ,

Էվգաֆը հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ միւտիրլիկի մաճլուպը միւտիրի սաալդ Օսման Սաֆուէթ էֆէնտիյէ,

Ատլիյէ նէզարէթի միւսթէշարը մուաւինի Շէվքէթ պէյ էֆէնտիյէ րիւթպէի ուլա սընըֆը սանիսի,

Սէճիլլը աճվալ գօմիսիօնու ուզուրը թահրիրիյէսինտէ միւսթաճտէմ մէքթուպի խալիֆէսիյէ խիւլաֆասընտան Համտի պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի,

Մաճքէմէի թէմիզ հուգուգ տաիրէսի պաշ միւմէյյիզի Էմին պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի,

Պէյօղլու պիտայէթ մաճքէմէսի հուգուգ տաիրէսի րէիսիմուաւինի Հէմտի էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի,

Ֆէսխանէի ամիրէ պաշ քեաթիպի Աճմէտ պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի,

Ֆէսխանէի ամիրէ վէզնէտարը Խուրշիտ էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր ։

ՄՈՒԹՖԷՐՐԻԳԱ.

Վարնատան Նէուզօ-ա եազըլտըղընա կէօրէ, Գաւարնա վէ Պալչըգ Բուլ մէքթէպլէրի միւճահարէն Պուլկար մուալլիմլէրի գաչուլ իթմէսիքլէրինտէն Պուլկար հիւքիւմէթի թարաֆընտան գաքանտըրըլար տըր ։ Պալչըգ Բուլ մուալլիմի մաճպուս խալմըշ իքէն չու սըրատա սալը վերիլմիշ իսէ տէ, հէնուզ թաճթը մուճաքէմէտէ պուլունտուղընտան գաչմայաճաղընա պիր թէմինաթ օլմագ իւզրէ Պուլկար հիւքիւմէթինէ 2000 ֆրանգլըգ պիր թէօգլիթօ ագչէսի թէսլիմ իթմիշ տիր ։

Գաւարնա էհալիսի՝ պու աճվալտէն միւթէէսսիր օլարագ, վէ իլէրուտէ տահա զիյատէ ֆէնալըգլար զուհուր իտէճէկինի չիւմիւտէն քէշֆ իտէրէք Սօֆիյա պիր հէյէթը մէպուսէ կէօնտէրմիշ տիր · մէզքիւր հէյէթը մէպուսէ՝ էհէր չօճուգլարը

րըն լիսանը մաարիֆը պարընը թահսիլէ միւսաատէ օլունմազ իսէ, Գաւարնատա միւթէմէքքին պիլճիւմլէ Բումլարըն հիճրէթ իտէճէքլէրինի Պուլկարիստան գապինէթօսընա պէյան իթմէք մէմուրիյէթիյլէ Սօֆիյայա կիթմիշ, վէ պիր միւտտէթ օրատա իգամէթ իթտիքէն սոնրա, եինէ Գաւարնայա աւտէթ էյլէմիշ տիր ։

Ֆագաթ պու հէյէթը մէպուսէ հէնուզ Սօֆիյատա իքէն չէհրը մէզքիւր եունան բօլիթիգա մէմուրը Մ. Բանկապէնին Բում մէքթէպլէրինին եէնիտէն աչըլմասընա վէ լիսանը մաարիֆին թահսիլ իթմէլէրինէ միւսաատէ խաթխնայ խաւէճիլինէ տաիր վասը ալըրգալարընտան ալդընմէմէլէ Գաւարնա ալօէթ իթմիշ իսէ, Գաւարնա Բում ֆամիլիալարընտան՝ չօճուգլարընը Պուլկար մէքթէպլէրինէ կէօնտէրմէք իւզրէ թէլլեր եաղըլ մազ օլունմադըգլարը կէօրմիւշ, վէ բէյզիլէթէ իսէ թէրքէտըլ Սօֆիա եունան բօլիթիգա մէմուրընա պաթէլէկրաֆ իշար եւլէմիշ տիր ։

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Պալչըգտա եունան աճէնթասը, Մ. Գամպիսի, Մ. Տիմիթրագօբուլօ վէ Մ. Սթավրագանըն խանէլէրի Պուլկար հիւքիւմէթինին նէզարէթը չէտէտէսի թաճթընտա պուլունտուղու տըր ։ Պունլարըն հիչ պիրի խանէսինտէն տըշարը չըգամամագտա, չիւնքի Այի Թըրնովօ գիլիսէսի վագասընտան տօլայը Բազարճըգ մէճաքիմի հուզուրընտա մուճաքէմէ խըլընմագ իւզրէ տուրուլլէնինտէն գօրգմագտա իմիշլէր։ խանէլէրի մուճասէրէ օլունան մէրգումըն Բումլար՝ Պալչըգ Պուլկար մէմուրլարընա չէօյլէ ճէվապ վերմիշ իմիշ · «Էկէր սիզ պիզի մուճաքէմէ իթմէք իսթէյօրսընըզ, սանըզ պիզիմ վէ տիկէր աէվլէթլէրին գօնսօլոսլարը պուլունան վարնայա պիզի մուճաքէմէ իտինիզ. նիչին պիզի Բազարճըգա կէօթիւրմէք իսթէյօրսընըզ. շիւպհէսիզ մուճաքէմէնիզի քէյֆինիզճէ վէ կիզլի սուրէթտէ իճրա իտէճէքսինիզ։»

Մուճասէրէ օլունան խանէլէրտէն պիրինին սաճիպի պուլունան Մ. Սթավրագա Պուլկար գարագօլ նէֆէրլէրինին էլինտէն գաչմայա մուվաֆֆագ օլմուշ վէ վարնայա եէթիշմիշ, վէ ֆագաթ օ տա եունան գօնսօլոսըն եարտըմը սայէսինտէ գալտըրըլմամագտա իմիշ ։

Աճնիզորտա մալը օլան 30000 Օսմանլը լիրասը գըյմէթինտէ պուլունան ճէսիմ պիր օրմանըն թէսարրուֆընտա տահա քէօրէ Այնիզորտա մալը Այօս Բաֆլօս նամ Բում մանաստըրը իլէ Խիլիանտար նամ Սըրպ մանաստըրը պէյնինտէ պիր միւնազաա զուհուր էթմիշ, Բում մանաստըրը՝ մէզքիւր օրմանըն քէնտի թաճթը թէսարրուֆընտա պուլունտուղունա իգտիտարը իւզրէ պիր չօգ միւսթամտ հէօճճէթլէր կէօսթէրմէքտէ, վէ Սըրպ մանաստըրընըն միւթէվէլլիսի իսէ Տէրսաատէթ Սըրպիա սէֆարէթի թարաֆընտան խըմայէ օլունմագտա իմիշ ։

Տէրսաատէթ աէ գումպանիասընա մէնսուպ միւճէնտիս վէ միւֆէթթիշ Մ. Բանչէրս իլէ միւճէնտիս Ֆէլիքս Տընիզ՝ գումպանիայի մէզքիւրըն Բարիզտէքի խարէ մէճլիսինէ խաթիփալէրինը թագտիմ իթմէք, մէճլիսը մէզքիւր պու խաթիփանամէլէրի գապուլ իթմիշ տիր ։ Դարէթ վէ մալիմաթլարըյլա աէ գումպանիասընա խալկըմէթլէ իթմիշ օլան պու իքի միւթէճասսըս մէզքիւր խանէլէրին նէ սէպէպէ մէյտանա կէթտիքլէրինէ տաիր պիր գարար վերմիշ օլտուքլարը հէնուզ մալիմ տէկիլ տիր ։

Պունտան պաշգա Իշթիփլիքին քէօրէ, չիւրքէթը մէզքիւրէնին Տէրսաատէթ մուճիմ մէ-

մուրի վէ սէր միւհէնտիսի պուլունան Մ. Բօլ Պութան տախի պույուք իշտէն տօլայը Բարիզէ չաղըրըլմըշ օլուպ, մումայիլէյհ անգարիպ Տէրսաատէթէն հարէքէթ իտէճէքմիշ ։

—

Սօֆիյատան ալընան թէլէկրաֆլարա կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտր կելեճէք ապրիլ այընըն իպթիտալարընտա եունանիստանա իճրայի սէյահաթ իթմէք նիյէթինտէ իմիշ · հաթթա բրէնսը միւշարիլէյհ գըրալ Եօրկիյէ վիզիթա վէրմէք վէ եունան միլլէթինի եագընտան թանըմագ արզուսընտա պուլունտուղունը Սօֆիատաքի եունան բօլիթիգա մէմուրունա խապէր վէրմիշ տիր ։

—

Բրէնս Ժէրօմ Նափօլէոն՝ մաճպուս պուլունտուղու եաքլէրը հաբըս պիտիրմէք պէրաբէր փիտօրաբըն 12սինտէ Լօնտրայա միւվաֆէլէթ իթմիշ տիր ։ Բրէնսը միւշարիլէյհ էրթէսի կիւնիւ էօյլէնտէն սոնրա մալմաուլթլա պէրաբէր Ֆարնպօրօ նամ մաճալտէ իգամէթ իտէն տուգ տը Պասսանօըն խանէսինէ կիթմիշ, մումայիլէյհ տէ բրէնսը իլէ մախսուսըն սալըգ իմրէրաթօրիչա էօժէնինին խանէսինէ կէօթիւրիւլմիւշ տիր ։ Պու միւլագաթ սուրէթը խուսուսիյէտէ վուգու պուլմուշ վէ իքի սաաթ տէվամ իթմիշ օլուպ, պու արա հիչ քիմսէ մէզքիւր խանէյէ գապուլ օլունմամըշ տըր ։ Բրէնս Նափօլէոն այաֆը սաաթ 4ի 40 տագիգա կէչէրէք Ֆարնպօրօտան միւֆարէգաթ իթմիշ տիր ։

Բրէնս Նափօլէոն՝ մաճպուսաթան չըգար չըգմազ Թալլէյի սէֆիրինին պաթէլէկրաֆ իմբէրաթօրիչա էօժէնիյէ պիլտիրմիշ իմիշ ։

—

Նյու Եօրք Բէրալտ կազէթասընըն Բարիզ մուխպիրի՝ Վիէննա Ֆրանսըզ սէֆիրի գօնթ Տիւշաթէլին նէ- րինէ Մ. Վատինկթօնըն նասպ օլունաճաղընը պաթէլէկրաֆ մէզքիւր կազէթայա իշար իթմիշ տիր ։

—

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու տէվամ իտէն ֆուրթունալար միւնասէպէթիյլէ Պրինտիզի իթալիա վափօրը՝ կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ Սթամպօլա վըրուտ իթմէք լազըմ կելիր իքէն, տիւնէ գատար վըրուտ իթմէտիկի կիպի, իսքէնտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ օլան Խէտիվէէ բօսթա վափօրը իլէ Լօյտ գումպանիասը վափօրը իւմիրէ մուվասալէթ իլէտիքլէրի պաէ թէլէկրաֆ պիլտիրիլմիշ իսէ տէ, Չանագ գալէ- սին կէչտիքլէրինէ տաիր հէնուզ պիր խապէր ալընամամըշ տըր ։

Պունտան պէյքա տախի ագշամ իսքէնտէրիյէտէն միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմէսի լազըմ կելէն Խէտիվիյէ բօսթասը հարէքէթ իթմէտիկի միւշարըլը, Պրինտիզի Թարիգիլէ Եվրօբայա կէօնտէրիլէճէք բօսթա տախի կէօնտէրիլմէմիշ տիր ։

Բուսիա գումպանիասընըն Գօրնէֆ նամ վափօրը՝ պիր գաչ կիւն թէէխխուրտէն սոնրա տիւն Տէրսաատէթէ վըրուտ իտէրէք, իզմիր Թարիգիյլէ Իսքէնտէրիյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր ։

Մէզքիւր վափօր՝ Օտէսատան հարէքէթ իթտիկի սըրատա, Լիմանտաքի պուզլար քեամիլէն չէօզիւլմէմիշ օլտուղունտան, Բուսիա վափօր գումպանիասը 50.000 րուպլա մասրաֆը կէօզէ ալարագ տէնիզմիթ պարութու իլէ պուզլարը աէօգթիւրիւլմիւշ, մէզքիւր վափօրըն հարէքէթինէ եօլ աչըլմըշ տըր ։ Ալնաք տախի մէզքիւր վափօրըն գումպանիա աճէնթէսինէ վիրտիկի խապէրտէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, լիմանը մէզքիւրըն պուզլարը չէօզիւլմիւշ տիր ։

Բէզիպլիք Բումէլի չըմէնտիֆէր գումպանիասը Թարաֆընտան վէրիլէն մալիմաթա կէօրէ, գաթարլար՝ գարըն քէսրէթի հասէպիյլէ պաշգա պիրէր պէյ Հասարը քէօյլէրի

պէյնէ հատըմ քէօյ վէ Սինէքլի սթասիօնլարը պէյնինտէ հարէքէթլէրինի թաթիլ իթմիշլէրտիր ։

—

Բուսիա տէվլէթինին Պալթիգ վափօր գումպանիասը Թարաֆընտան Լոնտրա Թերսանէսինէ պունտան աղտէմ սըպարիշ խըլմըշ օլան Գօ-Բէ- նամ ճէսիմ վափօր՝ կէչէն բազար կիւնիւ Տէրսաատէթէ մուվասէլէթ իթմիշ, տիւն տախի Օտէսայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր ։

—

Կելեճէք մայիս 1աէ Բուսիա Չարընըն թաճ թագըլմա րէսմի սուրէթը մուհթէշէմէտէ իճրա օլունաճաղը պիր պէյանամէի իմբէրաթօրի իլէ իլան օլընտըղը, վէ մէզքիւր գընէթթէ պիրէր վէքիլ պուլունտուրմալարը իչին պիլճիւմլէ Եվրօբա տէվլէթլէրինէ տավէթնամէլէր կէօնտէրիլտիկի մալիւմ տիր ։

Այընան մալիւմաթա կէօրէ, րէսմը մէզքիւրտէ եունան գրալը իլէ գրալիչասը վէ Պուլկարիսթան բրէնսի տախի հազըր պուլունաճագլար տըր ։

—

Սթամպօլտա Սուլթան Պայազիտտէ վագը պիր գումարպազ գաճվէխանէսի զապըթթա թարաֆընտան պասըլըպ, 20 նէֆէր գումարպազ թէրտէսթ իլէ Պագը Զապթիյէյէ կէօթիւրիւլմիւշլէր տիր ։

—

Բէթրօլ կազը սանտըգլարընըն մուճաֆազասը իչին տէպպօյ ինշասընա մէմուրիյէթլէ Ամէրիգա սէֆարէթի իլէ Պապը Այի պէյնինտէ վուգու պուլան մուխապէրաթ՝ եւվէլճէ մէզքիւր օլան չիւտէթլի գէսպ իթմէմիշ օլմաղլա, պու մէսէլէնին սուլճէն վէ իքի Թարաֆըն տա մէմնունիյէթինի մուճիպ օլաճագ սուրէթտէ հալլ ու թէսվիյէ օլունաճաղը իսթիճմալէն խարիճինտէ տէյիլ տիր ։

—

Արապի բաշանըն ափօգաթլարընտան պիրի պուլունան Մ. Պըրօտլի պու քէրրէ Ինկիլթէրրայա ավտէթ իթմիշ տիր ։ Պըրօտըրթ էֆէնտիսի՝ մումայիլէյհ ափօգաթը քէնտի Թարաֆըմ ու ինթիպահտա իսթիգտալ իթմիշ վէ կէչմիշ եէրլէրտէ ֆիւթուհաթ քէսպէ- ւէրի եարմըշլար տըր ։

—

Տէյլի Թէլէկրաֆին արտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Մանչէսթէրի ալթընտան պիր թօննէլ ինչա իթմէք իչին թանզիմ օլունան լայիհա եէնիտէն Ինկիլիզ Մէպուսան վէ Այան մէճլիսլէրինի իճրայը իթմէքէ պաշլամըշ տըր ։ Հիւքիւմէթին թալէպի իւզէրինէ, մէզքիւր լայիհայը բօլիթիգա վէ միլլի նօգթաի նազարընճա թէտգիգ իթմէք իւզրէ մէճլիսը մէզքիւրէնին պազը ազալարընտան միւթէշէքքիլ օլարագ պու քէրրէ պիր գօմիսիօն նասպ օլունմուշ տըր ։

—

Սըրպիա հէյէթը վիւքէլասընըն միւրէքքէպ էֆքեարը օլան Էլ Գօրէ- կազէթասը վէ տիկէր պազը կազէթալար՝ մաճսուս մարէշալ Պազէնըն Ֆրանսա իլէ Ալէմանիա մուճարէպէսինէ տաիր պիր պասըլէ նէշր իթմիշ, պունը Սպանիանըն սապըգ գրալըյէսը վէ չիմտիքի գըրալըն վալիտէսի Իզապէլլայա իթտէրալ իթմէքտէ իտտի իշ ։

—

Պուլկարիսթանտա պուլունան Բումլարըն Թէպաասիյէթը խուսուսը իշին մէսէլէսի՝ պու քէրրէ կէրէք Խունան վէ կէրէք Պուլկարիսթան հիւքիւմէթլէրինին մէշղուլիյէթինի մուճիպ օլմագտա իմիշ ։

—

—Խա՛յր · պէն ալտաճաղըմը խաթ իմէք իչին աէնի չաղըրմատըմ ։
—Եա նէ՞ իչին չաղըրտըն ։
—Ալտաճաղըմը սանա պախշ իթմէք իչին ։
—Պէն, քէնտիմ կիպի պիր Փադըրըն իհսանընը գապուլ խաթիմ · ալթը ալ գըզչաան տիշարը չըգմայաճաղըմ, պիր բարա խէմյէճէյիմ, իլա չու պօրձումու թէմամէն էտա խաթիփ պիթիրէճէյիմ ։
—Ալվա՛րէ, սալաճաղըմը պախշ իթ տիմ տէյօրում ։
—Պէն տէ, պախշըշը գապուլ իթմէմ տէյօրում ։
—Սէնին տէտիկին օլամազ ։
—Սէնին տէտիկին հիչ օլամազ ։
—Ալվա՛րէ, րէճա իտէրիմ եօգ տիմէ ։ Պէն հէր քէսէ տէյէճէյիմ քի Սալվարէ պիր Թամամ պօրճունու թէէտիյէ իթտի · պիր տէյէճէյին գալը՞ր մը պունտա ։
—Տահա զիյատէ իթիրազ իտէճէյիմ չէյ տէ օ տուր եա ։
—Պէն պունտա իթիրազ իտէճէք չէյ կէօրմէյօրում ։
—Գըզչաան պէնիմ սանա պօրճլու օլտուղումու պիլմէքէն եօգ տուր · էօյլէ տէյի՞լ մի ։
—Էվվէթ պիլմէյէն եօգ տուր ։
—Իշիյէճէք այլըգլարըմ իլէ պօրճումու թէէտիյէ իտէճէյիմի տէ պիլիրլէր ։
—Էվվէթ պիլիրլէր ։
—Պէնիմ այլըգըմտան պաշգա պիր վարիտաթըմ օլմատըղընը սաա պիլիրլէր ։
—Էվվէթ պիլիրլէր ։
—Բէք ալէա, պու պօրճումու պիր կիւնիւն իչինտէ թէէտիյէ իտէմիչ օլտուղումու տույտուգլարընտա, պիլի՞րմիսին նէ տէյէճէքլէր տիր ։
—Նէ՞ տէյէճէքլէր ։
—Էվվէթ · Սալվարէ պիր եէրտէն բարա չալմըշ պօրճունու վերմիշ տէյէճէքլէր ։
—Հիչ քիմսէ սէնին հագգընտա պէօյլէ պիր ֆէնա էֆքեար պասլայա պիլի՞ր մի, Սալվարէ ։

(Տէվ.-Ի)

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 28 Փեւր․

Ինկիլ. Էսհամը Ինկ. Լիր.	102- 9/16
Օսմ. Էսհամը աչըլտը	12-1/16
» » գարանտը	12- 3/8
Իսթիգրազ 65	14- 3/4
» 69	13- 3/8
» 71	75- 1/2
» 72	23- 1/2
» 73	12- 3/8
Օսմանլը Պանգասը	20- 1/8
Ռուսիա Իսթիգրազը	87- 1/4
Մըսըր սուփ. մուքա հըսէ	73- 5/8
» Իմթիյազը	96- 7/8
Ցաիրա Սանիէ (Մըսըր)	74- 1/2
Ռօշիլտ Իսթիգրազը (Մըսըր)	95- 5/8
Մաճարիսթ. Էսհամը 1877	101- 1/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 28 Փեւր.

Ֆրանս. Էսհ. 3 % Ֆր.	81-05
» » % 5	115-70
Օսմ. Էսհամը աչըլտը	12-20
» » գարանտը	12-40
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	71-
» 69	65-
» 73	61-
Բումելի շըմէնտըֆէրի	57-50
Օսմ. Պանգասը	752-50
Գրէտի Լիօնէ	583-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1335-
Լիօն ագսիօնը	1610-
Սուէյչ ագսիօնը	2335-
Ռուսիա 5 % 1877	92-
Իթալիա Էսհամը	89-
Մըսըր Ֆօնս. մուքա հըսէ	371-25
Մաճարիսթան Էսհամը	102-
Եունան 6 % 1879	408-75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-23

Վիեննա 28 Փեւր.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120-
Բումելի շըմէնտըֆէրի	25-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.		13-13
Պու սապահ աչըլտը		13-23
Մըսըր մուքթաչըսէ. գար.		82-10
Պու սապահ աչըլտը		82-30
Իսթիգր. 63 (մուքօն)		78-
» 65		75-
» 69 (բինար		66-50
» 72 (Պօն տուքրէ.)		22-50
» 73		60-
Բումելի շըմէնտըֆէրի		58-
Ազչէ Փայիգի		9-
Բէյօլ	Ղր.	26-
Հէյվալեսիգ	»	30-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-37
Սթամպօլ պանգասը	8-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-10
Թրամվայ	3-20

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըւշտան		Ղչ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարգը		108-13
Մէթալիք	»	102-20
Պէշլիք	»	104-10
Ալթըլըգ	»	104-10
Պագըր	»	700-
Գայմէ		990-
Ինկիլիզ լիրասը		110-14
Ֆրանսըզ ալթունը		88-
Բօլ		90-16
Գրէմից ալթունը		51-30
Գարպօն գայմէսի		09-

ԻԼԱՆԱԹ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ներկայ տարւոյն սկիզբէն ի վեր Նոր Գրատուն մը հաստատուած է Ցակոբեան խան վերի յարկ Թիւ 14, Արամեան Գրատան կից սենեակն ։

Այն գրատան մէջ առ այժմ կը գտնուին միայն Ֆրանսերէն ընթերցանութեան արժանի ժողովրդական, գրական, իմաստասիրական Նորատիպ մատեանք. քիչ ատենէն պիտի գտնուին նաև Անգղիերէն և Գերմաներէն լեզուաւ գրեանք, որք թէ աժան են տպագրութեամբ և աժան ալ պիտի ծախուին. Նոյնպէս տոմարներ, տեսարհացոյց տախտակներ եւ այլն ։

Գրատունն՝ որ երկար ատենէ ի վեր յարաբերութիւն ունի արդէն Եւրոպիոյ ամեն մեծ գրավաճառաց հետ, դիւրագին պայմաններով յանձն կառնու կատարել Եւրոպական երկիրներու վրայ եղած յանձնարարութիւնք.

Ամեն տեսակ և լեզուաւ գրեանք,

Բժշկական, Ֆիզիքական, Քիմիական, Մաթեմաթիքական, Երկրաչափական, Աստղաբաշխական և այլ գործիք.

Դպրոցական պիտոյք առհասրկ.

Ֆրանսական և Անգղիական առաջին կարգի քիմիական արգասիք (բրօտիւր չիմիգ) խաղաներկ և ջրաներկ, Նկարիչներու և գծագրիչներու պիտոյք՝ որոնք Պոլսոյ մէջ չեն գտնուիր և կամ խիստ սուղ են, ոսկեայ և արծաթեայ թիթեղ (Ֆէօյլ ան արժան է ան օր) պատկերներու կալվանեան կաղապար ։

Արհեստական ամեն տեսակ նիւթեր եւ այլն ։

Գրատունն Եւրոպական ամեն լեզուաւ լրագրաց, հանդիսից, պատկերազարդ թերթերու բաժանորդագրութիւն կընդունի և կանոնաւորապէս կը յանձնուի բաժանորդաց հետզհետէ երեցած թիւերն ։

Գրատունն պատրաստ է պատասխանել Եւրոպիոյ որև է գործի մը վրայ տեղեկութիւն ուզողներուն ։

Գաւառներէն եկած ամեն յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամով և շուտով ։ Մասնաւորապէս մեր գաւառացի ազգայինք կրնան օգուտ քաղել սոյն Նորահաստատ գործակալութենէն՝ որ իւր տեսակին մէջ մէկ հատիկ է ցուցըցած դիւրագին պայմաններովն և ուղղութեամբը ։

Ցանձնարարութիւնք ուղղակի կը խրկուին ուր որ ալ ըլլայ ։

Ամեն գործառնութիւնք կանխիկ դրամով կը կատարուին ։

Նամակներն պէտք է ուղղել հետևեալ հասցէին.

Ա. Պիպէրճեան

Կ. Պոլիս, Ցակոբեան խան, Զագմաճըլար Թիւ 14 ։

ԲԱՈՒԷԼԼԻՆ ԱՆԻՍՕՆ ԲԷԼՍԷՆԻ

Նէզլէ, կէօյիւս էնմէսի, էօքսիւրիւք, տըգնէֆէս, պօղազ ագըրըսը վէ պու կիպի սաիր խասթալըգլարա գեսմէն շիֆա վէրիր ։ Վ. Լինձէլ նամ Ինկիլիզ Գօրտանը՝ չէսիտ պիր էօքսիւրիւքտէն Բուրթուլտըգտա, պունը իսթիմալ իթմիշ վէ պիրինճի շիշէտէ բիրի բաք օլմուշ տըր ։

Հէր չիշէնին պօղազընտա Թօմաս Բաուէլ Պլէքֆրայըրս Րօտ Լընտըն իպարէսի սիյահ ղէմին իւզէրինտէ պէյազ եազըլարլա մուհըրրէր պուլունաճագ. պու մարգայը Թաշըմայան շիշէ սախթէ տիր. Հէր պիր էթիքէթ իւզէրինտէ ֆապրիգատըրըն Լէօն, Ֆէյթ է Սօոքէ մարգասը պուլունաճագ տըր ։

Գանծիւք սիբրատէրլէր էճզախանէսինտէ, Գալաթատա Եիւքսէք գալտըրըմտա Ի. Գարուանանըն Նօ. 95 էճզա տէբօզիթօսընտա վէ սաիր պիւյիւքճէ միւթէպէր էճզաճըլարտա Թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր ։

Ա. ԼԱ ԳՕՆՖԻԱՆՍ

Ա. Մ. ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Գալաթատա Վօյվօտատա 38 նումէրօտա վագը օլուպ պուլունան պիր գաչ այ էվվէլ Պէյօղլունտա Տօղըու եօլտա Բանախյա նամ Րում քիլիսէսինին թա գարշըսընտա վագը 299 նումէրօյը մաղազայա նագլ իթմիշ օլան մաղազատա, Եվրօբանըն հէր նէվ չափգալարը, վէ սաիր միւսքիրաթը պուլընտըղը կիպի, պագգալիյէյէ տաիր հէր նէվ մէէքիւլաթ վէ սաիրէ մէվճուտ տըր ։

Եմթաալի մէզգիւրէ տիկէր մաղազալարա նիսպէթէն հէմ գայէթ նէֆիս վէ հէմ ֆիյաթճա տահի ուճուզ օլտըղը կիպի, կէրէք Պէյօղլու վէ կէրէք Սթամպօլ վէ գարիյէլէրտէն վուգու պուլաճագ սըբարըշլար գայէթ չապուգ վէ մունթազամ սուրէթտէ իճրա իտիլիր, հէր ճիհէթլէ բաղլէթլու միւշթէրիլէրին խօշնուտ օլմալարընա տըգգաթ օլընաճաղը իլան օլունուր ։

ՊԱԼՍԱՄԻՆԸ ՇԱՐԳԻ

Զէյթատէ սօղուգ վէ կիւնէշին Թէէսիրինտէն մուհաֆազա իտէրէք ինսանըն պէտէնինի եումշագ սաղլըր վէ բէնկինի պօզմայարագ կիւզէլլիկինի տէ իսլահ իտէր օլմալը, գարըլարըն էգսէրիսի պունու իսթիմալ իտէրլէր ։

Մալիւմ օլտըղը վէճհիլէ չէհրէտէ երկէնլիք, բուխիւ վէ չոպիւգ վէ չիլ վէ պունլարա միւշապիհ էմրազլարը Գալսամինը Շարգի իսթիմալ օլունուպ, եանի սապահ վէ ագշամ պիր ֆինճանա գօնըլըպ ինճէ տիւլպէնտ իլէ չէհրէյէ վուրուլուրսա հոլտէ հիչ պիր չէյ գալմաստըգտան մաատա ինսանըն եիւզինին հիւսնի ան վէ լէթաֆէթինի տէ սագլար ։ Գարըլարըն չէհրէ վէ մէմէլէրինէ սաիր աղալարըն բէյտա օլան չիլ ատէնլէն իլէթի տէ տէֆ իտէր . գաշընտան եէրլէրէ տէ տիւրլիւ իլէ վուրըլըր. գարըլար՝ սապահլարը եիւզլէրինի եըգագ իքէն պիր մըգտար տա Պալսամին Շարգի իլէ սիլինտիքլէրինտէ, չէհրէլէրինի կիւնէշին Թէէսիրաթընտան հըֆզ իտմիշ կիւզէլլիքլէրինի վիգայէ իտէրլէր ։

Գալսամինը Շարգի՝ գըզըն տուտագ, տէրի, վէ էլլէր իլէ սըպգըլարտա վուգու կէլէն եարըգլարը կէչիրտիկի կիպի, տէրի խասթալըղընա տահի բէք գիյմէթլի վէ միւէսսիր տիր. պիր չօրպա գաչըղը տօլուսը պիր գավանօզ ու սու իչինէ գօնուպ Գալսամինը չարգի սույա գօնըրտէն սօնրա պիր գաչ եէրլէրտէն սուլունտա չէհրէտէ լէքէլէրի տէֆ ու զայիլ իթտիկի կիպի, ուսթուրանըն Թրաշտան սօնրա վէրտիկի եանըգլըղը վէ պուտլարը պիր կէճիրիր, վէ հէմ պէտէնինի ատէմ էյլէր վէ հէմ տէ չօճուգլար իչին գուլլանըլըր ։

Գալսամինը Շարգի Պէյօղլունտա տօղըու եօլտա քեսին Բարիզ տա [illegible] պարարնտան Գօնծիւք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսինտէ պուլունուր ։ Գօնլար Գալսամինը Շարգինին հէմ [illegible] վէ հէմ տէ իմալ ու Թէրքիպ իւզէրինէ տէրի տիրլէր ։

ԼԷՕՆԻՏԻ ԳԸԼՕՆԱՐԻ
ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգա վէ Ալէմանիա մաքինա ֆապրիգալարընտան էլ վէ այագ մաքինալարընըն ալա ճինսլէրինտէն օլուպ, կէրէք տուղլինա վէ կէրէք Թաքսիթ իլէ վէ 12 նէվ սիքէր սիքիշ ալաթլարը իլէ պէրապէր 6 սէնէ միւթէմատին իսլահ [illegible] մանաք իւզրէ պիր զիքրի սէնէտ սաիր վէրիլէճէկ լինաճա, Գալաթատա Թիւնէլ սօգագընտա 73 նումէրօտա վէ Տէրսաատէթ Շարգ չարշըսը գարշըսընտա 33 նումերօլը մաղազատա էհվէն ֆիյաթ իլէ ֆիրուխթ օլունտաղը կիպի, Թէնբիհէ բաղլըթ պուլունաճաղը գէվլիլ քիրաճըն սաթըլըր մէճլիսէն օլաճաղըլարը իլան օլունուր ։

ԽԱՍԹԱԼԸԳ ԳԻՐՏԷՆ ԳԻՐԷ
ՆԱՍԸԼ ԻԽՏԻՐԱՄԻՉ ԿԷԼԻՍՕՐ

Նասըլ քի պիր իփրէյի պիր կիւնէ սալար, եսլէ տէ պու խասթալըգ կիւլի սուրէթտէ իսթիլասիւնչ հիւքմի թիտէր ։ Պու խասթալըգլարա միւպթէլա օլանլար՝ կէօյիւսլէ վէ գաշ պըրկէսանտան վէ պագէն սըրթտա [illegible] Իսթալէրինէ սաանճ կէլիր վէ ույումագ իսթէրլէր . աղըզ խուսուսի իլէ սապահլարը ֆէնա տըր ։ Տէյչէր էտէբէլկան պիր մասթէ իլէ քիրլէնիր, իչթահ գարանըր, խասթա սինէ տէ պէօյրէք պիր աղըրըգ վէ պագէն պիր աճըգ պիր թատ [illegible] ։ Պիր այ վագըթ սօնրա պիր էօքսիւրիւք [illegible]. խասթա տայմա պիր եօրգունլուգ մուեար, վէ պէյնէւմէ ույումագ իսթէր. պու ույզու քէնտիսինէ հիչ պիր գուվվէթ վէրմէզ ։ Գաւէհու իւսթիւնէ պիր թիթրէմէ կէլիր վէ հէր չէյի ֆէնա կէօրիւր ։ Գիրտէն պիրէ այաղա գալգտըղընտա, պաշը տէօնէր, ինդիրագը օլուր . տէրիսի կեաճ գուրու վէ կեաճ սըճագ տըր . գանը գաթըլաշըր ճէվէլանը ազալըր . կէօզլէրինին ագլարը սարը պիր բէնկ ալըր, խարարը ազ տըր վէ գօյ օլուր . պունտան մաատա Թօրթուլու տըր ։ Խասթա՝ եէմէյի եէմէյի էքսէրիա տիշարը վէրմէյէ մէճպուր տըր . պու իսթիֆրա արտան տալար տըրըա պագէն անր վէ պագէն Թաթլըճա պիր տատ գալըր, վէ գուսմագ սօնրա էքսէրիա եիրէք չարբընթըլը կէլիր . խասթանըն կէօզլէրի գայմագլանըր, վէ կէօզլէրինին էթրաֆընտա մաւի լէքէլէր պուլունուր . պէօյրէք պիր եօրգունլուգ վէ գայմագ տույար . Գիրթին պու ալամէթլէր սըրա իլէ մէյտանա չըգար ։ Տէրլէր քի, էհալինին իւչ րուպին պիր բայը չու եա պու Թարզը մէզգիւր խասթալըգտան միւթէալլիմ տըր ։ Գագը հէքիմլէր պու խասթալըղըն թապիաթը պէօյլէ օլտըղընտան [illegible] ։ Գագըլար ու աթը սըրաա խասթալըղը, պաղըրսագ հաստալըգ, վէ նէվրալժի տէնիլէն սինիրլէրին խասթալըղը, վէ չէշիտ չէշիտ խասթալըգլարա [illegible] ։ Մատամ Ձէյկէլին Շիֆա քէար Շուրուպը» հէր խուսուստա Թէմամիյլա խասթալըղը էյի իտէր ։

Հազմըլըղըն բէք վախիմ պիր խասթալըգ օլուպ, բէք չօգ ինսանլարըտա վար տըր, վէ նէֆէր սէրիան պազըլըպ Թէտավի օլունմազ իսէ, նէթիճէսի չօգ ֆէնա օլուր ։ Սէյկէլին չուրուպը էն միւչքիւլ առվալտէ մուէսսիր պիր մուալիճէ տիր ։

Սահիպի Ա. Ճ. ՀՕԻԱՅԹ

2 Ֆարինկտըն Րօտ Լօնտրա Ի. Գ.

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպօլըն պիւյիւքճէ պուլըճա էճզախանէ վէ աթէնտար տիւքքեանլարընտա պուլունուր ։

Թօբտան վէ բէրաքէնտէ միւպայաաթ իչին Գալաթատա Վօյվօտա գուլլուղունտէ Եիւքսէք Գալտըրըմտա Ն. 95-97տէ Րումէլի Ինկիլիզ մաղազասընտա մէմուրը մախսուսը Էտմօնտ Գարուանայա միւրաճաաթ իթմէլի տիր ։

Վ. ԾԱՆՆԻՆԻՆ
ԱՖԻԹԱՊ ՆԱՄ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Սէնէ 1864տէ քիւշատ օլունմուշ օլուպ Բէօյիւք պազընտա Էմին Էօնիւնտէ վալիտէ Սուլթան խանընըն քէօշէսինտէ 1 վէ 2 նումէրօ իլէ մուրագգամ պուլունան մէզգիւր միւթէէտտիտ վէ շէօհրէթշիւմար էճզախանէ հէր նէվի քիմիավի էճզա վէ էսնաֆը թըբպիյէ վէ մատէն սուլարը վէ Մօրինա պալըղը եաղըլարինըն խալիսը եաղը վէ էճզաի սաիրէ պուլունուպ, բէտէլ թարտա վէ էճզալարըն խալիս վէ Թէմիզլիկինէ պէզլ գայրէթ օլունուր, վէ գայէթ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըր ։

Սէնէ 1852տէ քիւշատ օլան մէզգիւր էճզախանէնին տիկէր պիր շիւպէսի տէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Միւքա սօգաղը գէօշէսինտէ 84 նումէրօլու տիւքքեան օլուպ, պու շիւպէ Վ. Ծաննինին մախտումու Ժ. Ծաննի նամ քիմեակէրին Թահթը խարէսինտէ պուլունմագտա տըր ։

Մէզգիւր մահալլէրտէ հէր նէվ մատէն վէ էճզա Թահլիլի (անալիզ) օլունուր ։

Սէնէ 1864տէ քիւշատ օլունան Վ. Ծաննինին «Աֆիթապ» նամ տուալէթ էճզա վէ էսվաթ տէբօզիթօսը պու տէֆա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Ն. 9 մահալէ նագլ օլունմուշ տըր ։ Պու տէբօզիթօտա հէր նէվ էճզա վէ էսվաթ վէ քիւլլիյէթլի սօֆաթօ պուլունտըղը կիպի, կէրէք [illegible] վէ կէրէք միւլքիյէ խասթախանէլէրինէ վէ Թաշրալարա գայէթ էհվէն ֆիյաթլա Թօբտան էճզալար կէօնտէրիլիր ։

Հալէ Մօրինա պալըղը եաղըն տէբօզիթօսու ։

Պէյօղլունտաքի մունթազամ քիմիախանէ [illegible] տէբօզիթօյա նագլ օլունմուշ տըր ։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ
ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ
Պ. ՎԷ Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու կէրէք էճզա Թիճարէթլէրը իլէ վէ կէրէք էճզաճըլըգ սանաաթը իլէ մէշհուր պուլունմագ, բաղլէթլու էհալինին հօշնուտիյէթի իչին էլտէն կէլէնի սարֆ իթմէկտէ, հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ բանը մալում տըր ։

Պու տէֆա տախի Լօնտրայի պէրու հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ պէյան իտէրիզ քի [illegible] արզու իտէրէք օլմագ, վէ պու արզումըզ տախի նայիլ օլարագ, չոգ սէնէլէրտէն պէրու ամէլին մալիւմ օլան Սթամպօլտա Եէնի Ճամի քէքի 26 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզա տէբօզիթօսու մաաստա, պու տէֆա նէվէլ Սթամպօլտա քէօբրիւ գարշըսընտա 77 նումէրօ իլէ մուրագգամ Պ. վէ Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ իւնվանը իլէ պիր էճզախանէ վէ տէբօզիթօ քիւշատ իթմիչ օլտուղումուզու, հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ արզ ու պէյան իտէրիզ ։

Մէզգիւր էճզախանէ վէ տէբօզիթօմուզտա, Ֆրանսանըն, Լօնտրանըն վէ Ալէմանեանըն Թէրթիպաթը քիմեավիյէսի իլէ էճզայի միւթէնէվվիյէսի գայէթ միգտարլը եաբըլմըշ վէ էն ալա ճինսլէրինտէն մէվճուտ, վէ էսվէն ֆիյաթլա ֆիրոխթ օլունուր ։ Պունլարտան մաատա հէրան խօշ օլունան էնվաի ճինս շարապ, գօնեագ, Թազէ մատէն սուլարը, վէ պիրինճի նէվ պալըգ եաղը, վէ մէչրուպաթը սաիրէ տահի մէվճուտ տըր ։ Մէզգիւր կիպի, էնվաի ալէթ վէ էտէվաթ տախի մէվճուտ տըր ։ Մէզգիւր էճզախանէմիզէ վարիտ օլան բէչէթմալար, անգարիպ Թազէ իլաճլար վէ էսվէն ֆիյաթլար իլէ գայէթ տիգգաթլը պիր սուրէթտէ իմալ օլունուր ։

Պունտան տահա զիյատէ նազար, մէզգիւր էճզախանէմիզ իւզէրինտէ հէքիմլէր իչին տահի պիր մահալլ Թախսիս օլունմուշ օլուպ, պու պապտա [illegible] հէր պիր ճիհէթլէ ֆայիտէլի մէնտա օլաճաղըլարընը [illegible] իլան իտէրիզ ։

Տօգթ. Արապեան էֆ. հէր բազար էրթէսի, բէնճշէնպէհ, վէ ճումա իրթէսի կիւնլէրի սապահ սաաթ 6տան 8է գատար էճզախանէմիզտէ պուլունաճաղը կիպի Տօգթ. Եղուարդ Խիթիւեան տախի հէր կիւն սաաթ 6տան 10ա գատար էճզախանէմիզտէ պուլունուպ բազար կիւնլէրի սաաթ 5տէն 8է գատար քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթալարի մէճճանէն Թէտավի պույուրաճագ տըր ։

[illegible]

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ
ՏԷՄԻՐ ԽՈՒՐՏԱՎԱԹ ՎԷ ԷՏԷՎԱԹ ՎԷ ՍԱԻՐԷ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Շէհրիմիզ էհալիսինէ վէ Թաշրա միւշթէրիլէրիմիզէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, Գալաթատա Բէնճշէնպէհ բազարընտա վագը մաղազալարըմըզտան պաշգա, պու քէրրէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշունտա 22 նումէրօ իլէ մուրագգամ սապըգ Մ. Զօլաեանըն մաղազասընտա պիր մունթազամ շուպէ քիւշատ իլէ պուլունմուշ օլտուղումուզու բաղլէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ իլան իտէրիզ ։

Մէզգիւր շուպէմիզտէ էնվաի ճինս չիֆթ մաքինալարը, տիքիշ մաքինալարը, քիլիտ, եարու Թազըմալարը, գունտուրաճըլըգա մախսուս պիւճագլարը ալաթ վէ էշեա, Բուսթիքիալէրի, տիւկէր ալաթլարը, Ֆաբրիգալարա մախսուս էտէվաթ վէ էյէ Թազըմալարը, տըլահ Թազըմալարը վէ քիլիտ գամըրանալարը, պինկօտան մամուլ Թաս, քէլպէ, սահան վէ սաիր պու նէվ էշեա, արապա Թազըմալարը, սարած Թազըմալարը, 40 տէֆա ամէնչէ տայանըր մէշհուր Մօրլան Ֆապրիգասընըն բօթալարը, պինկօ, գուրշուն, չէլիք, տէմիր վէ սարը Թէլ, սարը Թէնէքէ, գօգուլու էնվաի մալլար, վէլհասըլ հէր տիւրլիւ տէմիր խուրտավաթ վէ էտէվաթ վէ Թօհաֆիյէ մէվճուտ օլուպ, պունլար էն ալա ճինսլէրընտան վէ էսվէն ֆիյաթլա տախի ֆիրուխթ օլունմագտա տըր ։

Շունու տախի պէյան իտէրիզ քի, բաղլէթլու միւշթէրիլէրիմիզ [illegible] հէր նէվ Թէրտիպ իթթիխազ գըլընմըշ օլմազլա, կէրէք Տէրսաատէթտէն վէ կէրէք Թաշրատան տօղրուտան տօղրույա վուգու պուլաճագ հէր նէվ սըբարըշլար հէմ գայէթ չապուգ վէ հէմ տէ սուրէթի մունթազամէտէ իճրա օլունմագտա տըր ։

Փէյվանտ միւշթէրիլէրիմիզ Թարաֆընտան արզու պույուրուլտըղը պիւյիւքճէ սիբարիշլար իչին պուլունմայան էմթիա իւզէրինէ տախի գօմիսիօն գապուլ իտէրէք, մէզգիւր էմթաա Եվրօբատան ճէլպ օլունուր, վէ կէրէք մէզգիւր էմթաա վէ կէրէք պիզտէ մէվճուտ օլան սաիր մալլար [illegible] Թարաֆըմըզտան ագթարըլըր ։

Թալիպ օլան զէվաթ տօղրուտան տօղրույա գիրատէ մուհարրէր աշագըտա իւնվանըմըզա միւրաճաաթ իթմէլիտիրլէր ։

Մ. Ց. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼ[illegible]

Գալաթա Եօրկանճըլար սօգագ Ն. 70

Տ. ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Սթամպօլտա Եէնի Ճամի գաբուսընտա Բօսթախանէի սաիրէ պուլունտա վագը 12 Ն. իլէ մուրագգամ տըր ։

Պու տէֆա Եվրօբա ֆապրիգալարընտան տօղրուտան տօղրույա էն ալա ճինս էճզալար ճէլպ իտէրէք [illegible] կէրէք օգզա վէ կէրէք [illegible] Թօրտօ վէ Լաքա շարապլարը վէ [illegible] Սուլֆաթօ Քինինի [illegible] Պունլարտան մաատա [illegible] ։

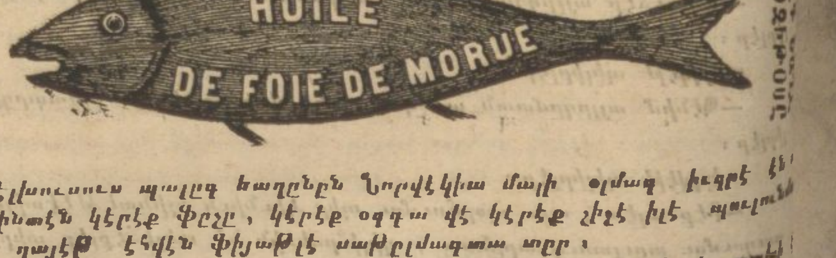

Ալէլխուսուս պալըգ եաղընըն Նօրվէճիա մալը օլմագ իւզրէ [illegible] վէ գայէթ էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլմագտա տըր ։

Հէր կիւն սապահ վէ ագշամ Տօգթօր Տատըրեան էֆէնտի [illegible] գախանէմիզտէ օղրամագտա տըր ։

Էճզախանէմիզտէ Տօգթօր Այվազեան էֆէնտի հէր կիւն սաաթ 7 10ա գատար հազըր պուլունարագ միւրաճաաթ իտէն գաթըլարը [illegible] Թօրը միւտավիլէյէ եալընըզ ճումաա կիւնլէրի քէզգալիք սաաթ 7 գատար խայրաթ պագաճագ, վէ Թարաֆը էճզախանէմիզտէն [illegible] ֆագըր օլանլարա մէճճանէն մուալէճէ իթմէ գըլընաճագ տըր ։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ